SALA DE LECTURA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XL
SERIA II
Nr. 10 767

6 PAGINI
50 BANI

MIERCURI
11 IANUARIE
1984

DIN CRONICA ÎNTRECERII SOCIALISTE

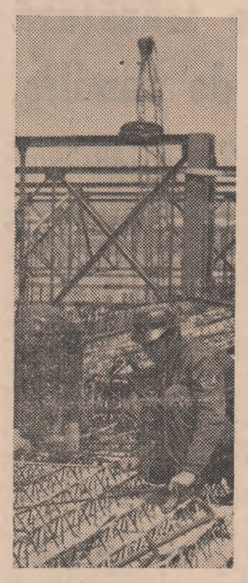

ȚĂRII, CÎT MAI MULT CĂRBUNE!

Angajîndu-se cu fermitate și răspundere muncitorească pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor de plan, minerii Văii Jiului au obținut, încă din prima săptămînă de activitate a noului an, rezultate de prestigiu. Din abatajele de la Petrila, Paroșeni, Vulcan, Bărbăteni, Uricani și de la alte exploatări miniere ei au extras și livrat beneficiarilor, peste prevederi, 10 000 tone de cărbune cocsificabil și energetic în condițiile sporirii sarcinilor de plan zilnice la toate întreprinderile din acest bazin. Aceste succese se datoresc creșterii în ritm susținut a productivității muncii ca urmare a organizării raționale a activității în subteran și la suprafață.

ASIMILAREA ÎN PRODUCȚIE A MOTORULUI DIESEL L-27

Prima săptămînă de lucru din noul an a fost marcată, la cunoscuta Întreprindere de autoturisme „ARO" din Cîmpulung-Muscel, de asimilarea în producția de serie a motorului Diesel de tip L-27, cu care urmează să fie echipate automobilele „ARO-24", destinate, îndeosebi, exportului, precum și de lansarea în fabricația curentă a cutiilor de viteză pentru dotarea mașinilor de teren ARO și a microbuzelor TV.

Se cuvine menționat și faptul că, în cursul zilei de 10 ianuarie, de pe banda de montaj a întreprinderii muscelene a coborît cel de-al 195 000-lea automobil de teren, realizat în cei aproape 27 de ani, care au trecut de la data, cînd, pe porțile acestei uzine, ieșea primul autoturism românesc, denumit IMS-57.

REALIZĂRI ALE SIDERURGIȘTILOR HUNEDORENI

Acest început de an este deosebit de rodnic pentru siderurgiștii hunedoreni. Prin folosirea intensivă a capacităților tehnologice, optimizarea proceselor de topire și elaborare, gospodărirea judicioasă a resurselor de materii prime, materiale, combustibil și energie, colectivele celor două secții de furnale au produs suplimentar 430 tone fontă, iar topitorii de pe platformele oțelăriilor Siemens Martin și electrică au elaborat în plus 300 tone oțeluri cu performanțe fizico-mecanice superioare. Se cuvine menționat faptul că acest succes, obținut în condițiile reducerii consumurilor specifice de minereu, cocs și feroaliaje, precum și ale reintroducerii în procesul tehnologic a unor importante cantități de materiale recuperabile — cărămizi refractare, fier vechi și altele — este, în principal, rezultatul atingerii unui nivel al productivității muncii superior prevederilor.

PLANUL — REALIZAT RITMIC, LA TOȚI INDICATORII

PRESTIGIUL PE PIAȚA EXTERNĂ SE CONSOLIDEAZĂ PRIN PROMPTITUDINE ȘI ÎNALTĂ CALITATE

● RODNIC BILANȚ AL ANULUI 1983: DEPĂȘIREA PLANULUI LA EXPORT CU 291 LA SUTĂ ● PRIMA LUNĂ A ANULUI — O LUNĂ A LIVRĂRILOR ÎN AVANS ● NOMENCLATORUL DE PRODUSE — MEREU ÎNNOIT SUB ÎNSEMNELE CALITĂȚII, PROMPT ADAPTAT LA CERINȚELE BENEFICIARILOR EXTERNI

Urmare a constantei preocupări pentru finalizarea în condiții optime a produselor destinate partenerilor externi, tînărul colectiv al Întreprinderii **„METALOGLOBUS"** din **București** a reușit și în 1983 să finalizeze cu mult în devans planul de export, aceasta contribuind dealtfel la clasarea pe un loc fruntaș în întrecerea socialistă pe țară a întreprinderii. Totodată, în condițiile unei cereri sporite pe piața externă a produselor aici fabricate, urmare directă a calității lor de excepție, planul anual de export a fost depășit cu 291 la sută. Cifră grăitoare prin sine însăși fără doar și poate, dar, ne-am întrebat, nu este vorba și de o dimensionare nerealistă a planului inițial?

— Că nu aceasta este explicația, ne lămurește Nicu Ștefan, economist în cadrul serviciului export, o dovedește și curba mereu ascendentă a exportului, ponderea sa crescîndă în totalul producției. O altă explicație este dată de faptul că sîntem oricînd pregătiți să facem față oricăror solicitări, chiar în timp record.

— Vă credem, dar un exemplu concret ne-ar convinge și mai mult.

— Nu cu multă vreme în urmă, firma noastră de comerț exterior Romsit ne-a solicitat executarea și livrarea în două luni a 240 000 bucăți felinare speciale pentru un nou partener. Vi se pare că ar fi vorba de un produs simplu? Nu-i deloc așa, este un produs format din nu mai puțin de 114 repere, solicitînd așadar 114 operații diferite, care de care mai complicate, mai migăloase. În plus, capacitatea noastră lunară maximă nu depășea 3 000 de bucăți pe lună. Or, acum, pentru onorarea la timp a comenzii, se punea problema să creștem de 40 de ori capacitatea de producție. Am stat de vorbă cu întregul colectiv și cu fiecare muncitor în parte, am întărit echipele specializate în producția pentru export cu lucrători din cei mai bine pregătiți profesional, din alte ateliere, și comanda a fost finalizată în timp util, chiar în devans cu cîteva zile. Cred că nu mai este nevoie să menționez faptul că deși s-a lucrat într-un ritm atît de rapid, absolut toate produsele erau de cea mai bună calitate.

De fapt, de mai mulți ani nu s-a primit nici o reclamație, nici un refuz. Aceasta este o explicație a aprecierii de care se bucură produsele purtînd binecunoscuta marcă „Metaloglobus" în aproape 20 de țări din întreaga lume, în Maroc și Libia, ca și în Grecia sau în Mexic, în S.U.A. și Spania, dar și în Egipt și Tunisia. De asemenea, an de an, pe lîngă partenerii tradiționali, noi și noi firme își exprimă dorința de a colabora cu întreprinderea română. Așa stau lucrurile și în acest an, cînd, iată, comparativ cu 1983 planul la export crește cu 150 la sută.

— Cum tinerii dețin o pondere însemnată în colectivul întreprinderii, precizează Trușcă Floarea, secretara comitetului U.T.C., bineînțeles că și activitatea lor de zi cu zi, ca și cea desfășurată după orele de program în cadrul acțiunilor de muncă patriotică în sprijinul producției se regăsește în bunele rezultate de anul trecut. Dealtfel, să știți că avem realizări notabile nu doar la export, ci și la ceilalți indicatori, ceea ce a făcut ca lună de lună să ne numărăm printre fruntașii în întrecerea socialistă pe țară. Bineînțeles că în acest an, cînd sarcinile întreprinderii, mai ales la export, cresc apreciabil față de anul trecut, se cuvine să ne intensificăm acțiunile. Pentru aceasta, chiar în această pe-

EMIL STANCIU

(Continuare în pag. a IV-a)

Din noua arhitectură a municipiului Cîmpina — *Foto: O. PLECAN*

CAMPANIA AGRICOLĂ DE PRIMĂVARĂ — pregătită cu exigență și responsabilitate

MECANIZATORII ȘI UTILAJELE, în cel mai scurt timp, gata de start!

Obiectivele programelor de dezvoltare a agriculturii din acest an, precum și realizarea și depășirea producțiilor vegetale și animale impun din partea gospodariilor ogoarelor desfășurarea unor susținute acțiuni de muncă, la un înalt nivel calitativ, încă din această perioadă. Agenda lucrărilor este deosebit de încărcată, deoarece acum sînt în plină campanie mecanicii și mecanizatorii din S.M.A. la revizuirea și repararea tractoarelor și utilajelor agricole, în cimp se acționează la fertilizările de iarnă și pe șantierele de îmbunătățiri funciare, în legumicultură se desfășoară lucrări non-stop în sere, solarii și pe parcelele de grădină pentru pregătirea producțiilor timpurii și extratimpurii, în zootehnie continuă activitatea în vederea realizării ritmice a producțiilor animaliere și îngrijirea efectivelor, în pomiviticultură se efectuează tăierile de rodire și întreținerea plantațiilor. Concomitent sînt în plină desfășurare lecțiile de învățămînt agrozootehnic. În aceste condiții se poate vorbi practic de o intensă campanie de iarnă în agricultură, cu nimic mai prejos decît o altă perioadă similară de muncă, datorită volumului mare și importanței lucrărilor destinate obținerii de recolte mari și eficiente. Este un fapt normal această stare de acțiune, stare determinată de intensificarea și industrializarea proceselor de muncă solicitate de o agricultură modernă. Reporterii noștri surprind cîteva aspecte semnificative din activitatea unor unități agricole din județele Buzău și Bihor, aspecte care confirmă că pe ogoare se lucrează din plin în această perioadă, iar tinerii se află angajați cu toate forțele pentru realizarea unor recolte record în 1984.

Mecanizatorii și specialiștii din S.M.A. Stîlpu, județul Buzău, acționează în această perioadă cu competență și responsabilitate profesională pentru pregătirea în condiții bune a anului agricol 1984. S.M.A.-ul asigură efectuarea lucrărilor în 6 unități C.A.P., 3 unități I.A.S., precum și în 5 ferme aparținînd altor unități de profil agricol. Cele 256 tractoare, 58 grape cu discuri, 108 cultivatoare, 32 semănători pentru prășitoare, 91 combinatoare, au de acoperit în acest an peste 28 mii hectare teren agricol, din care 22 000 arabil, restul suprafețelor fiind cultivate cu viță de vie, pomi fructiferi și legume. Stadiul reparației și reviziei la utilajele agricole se află acum în perioada de final. Inginerul Teodor Mușat, directorul S.M.A.-ului, ne precizează că la reparații participă un număr de 225 mecanizatori, la care se adaugă cei 78 de specialiști cuprinși în atelierul propriu și la

DUMITRU ION DINCĂ

(Continuare în pag. a V-a)

CASE ȘI OAMENI

Glose LA UN TÎNĂR ANOTIMP

Trenul personal nr. 1 101 oprește la Fieni la ora 8,47. M-am uitat lung. Gara era pe stînga. Într-adevăr era pe stînga acum cîțiva ani. Acum am găsit-o pe dreapta. O gară frumoasă, cochetă, cu iz de oraș nou. Căci localitatea dîmbovițeană Fieni are statut de oraș numai de 15 ani.

Este adevărat că cifrele sînt cifre, dar în spatele lor se ascund atît de sincer oamenii. Cifra de 15 500 de tone de ciment anual dată de prima linie tehnologică în 1923 se simte atît de orfană față de cifra anului 1984: peste 2 milioane de tone anual.

Stînca de unde materia primă nu mai este străpunsă cu ranga, iar piatra lovită cu ani în urmă cu barosul rămîne numai o amintire și vine să împletească această minunată poveste, atît de firească și adevărată, care se cheamă într-un fel că muntele naște case. Case și oameni. Oameni și case. Un aliaj de neînlocuit.

În miez de zi citim ca un frontispiciu deviza acestor oameni de aici de la poalele muntelui: „Dacă abordăm problemele cu convingerea că nu le vom rezolva niciodată cu siguranță că așa se va întîmpla".

Sîntem însoțiți de ing. Gheorghe Dragomir, directorul combinatului, un om minunat care de peste 25 de ani se află printre cimentiști și constructori. Drumul de la meseria de sudor la funcția de director al combinatului e drumul devenirii pe verticala anilor noștri.

— E greu să fii director?

— Nu e greu, dar nici ușor! — parcă ar zîmbi directorul.

Vorbește atît de cumpătat. Pentru interlocutorul nostru vorbesc faptele și împlinirile colectivului pe care-l conduce.

„Întotdeauna m-am aflat în flacără".

Din cei 2 800 de muncitori ai combinatului, 900 sînt tineri, ne informează tov. Gheorghe Iancu, secretarul comitetului U.T.C.

Tinerilor le sînt încredințate sarcini mereu sporite. Un exemplu: tinerii ingineri Ion Tîrcă și Adrian Iordănescu au fost investiți să conducă schimbul de producție la moara de ciment, cel mai greu sector din combinat.

Cunosc și alți tineri fruntași: operatorul Virgil Zamfirescu care în timpul liber activează la clubul combinatului ca artist amator și membru al cenaclului literar, operatorii Mihai Răpca și Petre Folea. Sînt numai cîteva nume alături de multe altele...

Din cimentul dîmbovițean s-au înscris mărturii la Palatul Republicii, la Ateneul Român, ca și la noile edificii ce se cheamă Hotel Intercontinental, Barajul Vidraru, primul metrou românesc și altele.

De ce nu s-ar cuveni să amintesc că aurul cenușiu al Fienilor este cunoscut în 47 de țări ale lumii și că specialiștii săi acordă asistență tehnică în 8 țări? Că transportorul de la Lespezi și Pucheni este unic în Europa și printre primele 3 din lume pe un astfel de relief și pe o astfel de distanță?

Gîndul oamenilor și voința lor se îngemănează cu dîrzenia muntelui. Strădania colectivului împlinește vise și bucurii. Încă din 1948 obține steagul de producție nr. 2 pe țară, urmîndu-i numeroase ordine ale muncii. În 1983, pentru a treia oară consecutiv, C.L.A. Fieni a fost distins cu Ordinul Muncii clasa I. E un merit incontestabil al acestui colectiv care dă țării case, metrou, palate, dar mai ales oameni.

Plec din Fieni în amurgul serii, mărturisind sincer că-mi vine atît de greu să mă despart de acești oameni minunați atît de legați de munte și de apă...

MIHAIL I. VLAD

DIN MAREA CARTE A ISTORIEI NOASTRE NAȚIONALE

125 de ani de la făurirea statului național unitar român

CONȘTIINȚA DE SINE A ȚĂRII

Marele pas înainte pe care poporul român l-a făcut pe drumul eroic al împlinirii aspirațiilor și destinelor lui odată cu actul săvîrșit la 24 ianuarie 1859 s-a așezat firesc sub tutela simbolică a conștiinței de sine a țării. Ea a dat strălucire evenimentului, l-a pregătit și, de asemenea, a conferit șanse sporite de succes acțiunii tenace desfășurate de masele populare în vederea realizării secularului său țel de unitate și libertate. Puternica afirmare a conștiinței de sine a țării atît de pregnant manifestată cu 125 de ani în urmă s-a întemeiat pe o tradiție multiseculară, la plămădirea ei contribuind poporul în întregul său, exponenții săi cei mai reprezentativi și fideli. Revendicînd unirea Moldovei și a Munteniei, poporul își cerea dreptul suverane de a dispune de propria lui soartă, de a fi stăpîn pe viitorul său, de a putea să-și asigure progresul și bunăstarea.

Așa cum s-a păstrat în memoria neamului, desfășurarea evenimentelor nu ar fi fost posibilă fără intervenția acestui factor atît de original, atît de specific poporului nostru devenit stîndardul principal al luptei sale. El însuși, actul Unirii, a fost un act și de voință politică, dar și de conștiință națională, luptătorii unioniști avînd o imagine clară asupra necesității afirmării răspicate a drepturilor neamului prin exprimarea deschisă a conștiinței de sine. Conștiința de sine a fost creuzetul în care s-au elaborat și promovat acțiunile efective întreprinse, metodele și mijloacele de purtat apriga bătălie dusă atît împotriva reacțiunii interne cît și a celei din afara hotarelor noastre. Și nu este deloc întîmplător că în rîndurile celor mai fervenți și autentici purtători de cuvînt ai țării, ai maselor populare, s-au găsit revoluționarii pașoptiști, cei care în gloriosul an 1848 au înscris în programele revoluției și înfăptuirea idealului de unitate. A fost aceasta și a rămas o dovadă de consecvență, de încredere neclintită în măreața cauză, de înțelegere a faptului că poporului i se impunea să ducă o luptă pe termen lung, plină de sacrificii și jertfe. Aceasta demonstra, de asemenea, caracterul revoluționar imprimat actului unirii, act în care poporul și-a pus marile sale speranțe de mai bine și pe care făptuitorii săi le-au asumat în mod declarat și cu cel mai înalt simțămînt de responsabilitate istorică.

În felul în care s-a exprimat conștiința de sine a poporului, atunci, la începutul anului 1859, și nu numai atunci se regăsesc argumentele temeinice ale justeții luptei noastre. Erau și au rămas argumente validate de originea noastră etnică, de tradiții multimilenare, de vatra strămoșească în care ne-am plămădit și pe care totdeauna n-am pregetat a o apăra împotriva oricăror dușmani, de limba și cultura românească. În acest sens mărturiile epocii sînt de-a dreptul emoționante. Ele impresionează și astăzi prin limpezimea înțelegerii mersului istoriei, a locului și rolului maselor populare în măreața luptă, în făurirea propriului destin. Intrate definitiv în patrimoniul de aur al conștiinței de sine a țării aceste mărturii fac parte integrantă din izvorul de apă vie al încrederii în noi înșine, al angajamentului total față de cauza poporului și a patriei cărora le aparținem — îmbold etern spre a ne dărui întreaga putere de muncă și creație binelui obștesc, fericirii și libertății României, unității poporului său în marea bătălie pentru progres și bunăstare, pentru afirmare independentă și suverană în lume.

TRAIAN GÂNJU

„VREM SĂ FIM O NAȚIE UNA, PUTERNICĂ ȘI LIBERĂ"

[...] Vrem să fim o nație una, puternică și liberă prin dreptul și datoria noastră, pentru binele nostru și al celorlalte nații, căci voim fericirea noastră și avem o misie a împlini în omenire. [...]

Aceste condiții de putere de care avem nevoie nu le putem găsi decît în solidaritatea tuturor românilor, în unirea lor într-o singură nație, unire la care sunt meniți prin naționalitate, prin aceleași limbă, religie, obiceiuri, sentimente, prin poziția geografică, prin trecutul lor și, în sfîrșit, prin nevoia d-a se păstra și de a se mîntui.

Dacă naționalitatea este sufletul unui popor, dacă, cîtă vreme el păstrează acest semn caracteristic al individualității sale, acest spirit de viață, el este investit cu dreptul neprescriptibil d-a trăi liber, unitatea națională este chezășuirea libertății lui, este trupul lui trebuincios ca sufletul să nu piară și să amorțească, ci, din contră, să poată crește și a se dezvolta.

Unitatea națională fu visarea iubită a voevozilor noștri cei viteji, a tuturor bărbaților noștri cei mari, care întrupară în sine individualitatea și cugetarea poporului spre a o manifesta lumii. Pentru dînsa ei trăiră, muriră, suferiră și muriră. Pentru dînsa Mircea cel Bătrîn și Ștefan cel Mare se luptară toată viața lor îndelungată și traseră asupra-le năvălirea îngrozitoare a turcilor, pentru dînsa Mihai cel Viteaz cade ucis în cîmpul Turda, pentru dînsa Șerban Cantacuzino bea otravă, pentru dînsa Horea moarte cumplită pe roată suferă. Desele războaie între Moldova și Țara Românească n-avură altă pricină: luptîndu-se pentru supremație, aceste țări se luptau pentru unitate. Dar, din nenorocire, domnii și boierii țărilor, inspirați de sentimentul egoist și individual, nu își zișeră: suntem cu toți români, suntem frați, ai să ne unim țările împreună, ci ziseră: suntem moldoveni sau munteni, să ne supunem nouă Țara Românească sau Țara Moldovei. De aci iscară susceptibilități și imperecheri fatale care împedecară unirea de obște dorită. Aceea ce concuista n-a putut isprăvi, frăția o va face. Aceea ce voevozii noștri cei mari cu vitejia lor n-au putut, poporul armat și întărît de un principiu o va putea.

Este vremea astăzi cînd naționalitatea și existența politică ne sunt tăgăduite, cînd vedem că de la 1848 mai cu seamă cuvintele unitate și naționalitate sunt în toate gurile în Europa, sentimentul lor în toate inimile

(Continuare în pag. a IV-a)

Să discutăm despre ● TINEREȚE ● EDUCAȚIE ● RĂSPUNDERI
PAGINA A II-A

ORGANIZAȚIILE U.T.C. — în munca lor de zi cu zi
PAGINA A III-A

Problema paginii de azi:

MODELUL DE VIAŢĂ

— Semnaţi, zilnic, hîrtii în dreptul cuvîntului „rector" („rectorița" rămîne un fel de alint al celeilor, un cuvînt încă neomologat !). Nu vedeţi şi în acest fapt o dovadă că sînteţi o excepţie, că îndepliniţi — în premieră — o funcţie hărăzită bărbaţilor ?

— Sinceră să fiu, nu m-am gîndit la asta, cum nu se mai gîndeşte nici o femeie „medic", nici o femeie „om de ştiinţă". Cuvintele au rămas în urma realităţii, de aceea nici nu încercăm să mai născocim variante feminine. Astăzi, unei femei care învaţă mult, care munceşte mult i se recunosc inteligenţa şi puterea de a lucra în orice domeniu, de a ocupa orice funcţie. Ca să revenim la funcţia de rector, sînt într-adevăr prima femeie rector al unui mare institut politehnic din ţară. Recunosc că am probleme, dar nu pentru că sînt femeie ; exact cu aceleasi lucruri s-ar fi confruntat şi un bărbat ! De aceea nu mă consider o deschizătoare de drumuri.

— În cercetare, însă, chiar aşa se spune — că sînteţi o deschizătoare de drumuri...

— Una dintre deschizătoarele de drumuri ! M-am numărat printre primii cercetători în energia solară. Am condus un colectiv (în cadrul căruia au lucrat şi multe studente) care a obţinut rezultate notabile ; staţiile noastre funcţionează şi scutesc ţara de o mare cheltuială în valută.

— Numărul tinerelor care se ocupă la noi de cercetare, al specialiştilor care, mai tîrziu, conduc mari colective este în vizibilă creştere. Cum explicaţi aceasta ?

— Un fenomen foarte complex : putem vorbi despre condiţiile de învăţătură, de muncă, de viaţă care au plasat femeia în condiţii de egalitate deplină faţă de bărbat, putem vorbi despre existenţa unui veritabil program de promovare a femeii... Dar la fel de important este şi un alt factor mai — cum să spun ? — mai omenesc. Şi anume **existenţa unui model.** Pe vremuri, o femeie care se apuca de cercetare era privită ca o curiozitate şi tratată — de ce să n-o recunoaştem ? — cu neîncredere. Astăzi, cînd chiar în fruntea Consiliului Naţional pentru Ştiinţă şi Tehnologie se află o femeie, tovarăşa Elena Ceausescu — eminent

Convorbire cu prof. dr. COLETA DE SABATA,
rectorul Institutului politehnic „Traian Vuia" din Timişoara

om politic, savant de renume internaţional, cînd numeroase institute de cercetare, colective ştiinţifice sînt conduse de femei — drumul către ştiinţă este larg deschis oricărei tinere specialiste.

— Este atît de importantă existenţa unui model în alegerea drumului în viaţă ?

— Foarte importantă. Cînd eşti tînăr, mai ales, îţi trebuie repere. Simţi nevoia să te gîndeşti la exemplul unei anumite persoane (sau al mai multor persoane). Şi ai alt curaj, cînd ştii că a mai fost şi altcineva care a parcurs acelaşi drum. Pe vremea studenţiei, îmi căutam şi eu modele şi evident am găsit trăsăturile care mă interesau — devotament pentru o cauză nobilă, voinţă, tenacitate, curaj etc. — la profesorii mei. Dar, o femeie savant... Asta era o raritate ! Şi revin la ce m-aţi întrebat mai înainte — fetele sînt atrase în număr tot mai mare spre cercetare şi pentru că au în faţă exemplul unei strălucite realizări în domeniul ştiinţei. Iar cei din jur, le ajută şi le încurajează pentru că şi alte tinere au dovedit, în ultimii ani, că pot să lucreze cu excelente rezultate în acest domeniu considerat cîndva prin excelenţă masculin.

— Vă consideraţi datoare să oferiţi şi dumneavoastră un exemplu prin propria comportare, prin propria activitate ?

— Evident. Fiind dascăl — este o datorie. În timp ce lucrez cot la cot cu tinerele în laborator sau în cadrul întîlnirilor pe care le am cu studentele, încerc întotdeauna să le explic ce rigori, ce sacrificii implică o viaţă închinată ştiinţei. Şi, mărturisesc, nu sînt puţine. Cînd ţi-ai ales acest drum trebuie să-ţi consacri marea majoritate a timpului lucrărilor care te apropie de acest scop. Pentru un specialist (în formare şi chiar pentru unul gata format) timpul este extraordinar de preţios. Zilele mele sînt împărţite matematic. Fără acest efort, aş fi nevoită să-mi întrerup cercetările şi ar fi lucrul cel mai rău care mi s-ar putea întîmpla ! Ce-aş mai putea adăuga ? Poate doar că peste 10 ani cînd tinerele — care au astăzi în faţa ochilor atîtea exemple de femei afirmate în ştiinţă, în funcţii de conducere — vor fi la rîndul lor deplin afirmate, o discuţie cu o femeie-rector, nu va mai avea nimic deosebit !

M. ZVIRJINSCHI

SĂ DISCUTĂM DESPRE TINEREŢE, EDUCAŢIE, RĂSPUNDERI

tinerețe educație răspunderi

Un posibil erou literar

M-am tot gîndit, vreme îndelungată, care ar fi cel mai potrivit început pentru a schiţa, măcar în spaţiul restrîns al unui reportaj-portret, personalitatea unui om ca IOAN JOSU. Numele său, obişnuit prin părţile Banatului, a început să devină din ce în ce mai cunoscut de cînd s-a legat de numele comunei în care s-a născut — Topolovăţu Mare — şi unde, de peste două decenii, este preşedintele C.A.P.-ului. S-ar putea începe cu amintirile sale din vremea cînd, aproape un copil fiind, s-a fost învăţat cu munca grea, muncă de lucrător la o carieră de piatră. Sau cu alte amintiri, de pe cînd era adolescent şi devenise, după moartea tatălui său, susţinătorul familiei. Dar pentru Ioan Josu, viaţa cea adevărată a început pe la 23 de ani, atunci cînd, întors din armată, s-a văzut ales în fruntea gospodăriei colective din satul său. Trebuie să fi traversat multe nopţi albe în vremea aceea. Om învăţat de mic să privească viaţa cu toată seriozitatea şi răspunderea, dîrz şi dorind să dovedească tuturor consătenilor săi că nu greşiseră şi nu se pripiseră atunci cînd îl aleseseră în fruntea treburilor gospodăriei celei mari, Ioan Josu a creat încetul cu încetul, un stil de muncă aparte, oferind celor care au intrat în contact cu el, un veritabil model de om al agriculturii moderne, eficiente, vizînd sporirea continuă a bogăţiei ţării şi, în acelaşi timp, a bunăstării celor care aşază la rădăcina grîului şi porumbului nenumărate picături de sudoare. Iar grîul şi porumbul par a preţege uriaşa investiţie de efort şi pricepere a celor care-i muncesc, rodind aşa cum visează oamenii. Ioan Josu — un adevărat Erou al agriculturii aşezată pe solide baze ştiinţifice, dar şi pe temelia hărniciei fără margini — nu-şi poate aminti, în ultimul deceniu, de vreun „an rău". Niciodată nu s-au realizat — în intervalul de care vorbim — mai puţin de zece tone de porumb boabe stas la hectar. Şi asta nu pe citeva sole experimentale, ci pe 7 500 de hectare. Şi asta nu în condiţiile unui sol de excepţie, ci ale unui pămînt lipsit de cernoziom, neirigat, un pămînt unde predomină dealurile şi solul aluvionar. Cum aşa ? — se vor fi întrebînd cei care, agricultori fiind, citesc aceste rînduri sau au şi auzit deja despre recoltele-record obţinute de cooperatorii de la Topolovăţu Mare. Cum de-a putut obţine, în '83, 6 805 kilograme griu la hectar şi 14 550 kilograme porumb boabe ? Cum a reuşit să recolteze 18 500 tone de porumb fără ajutorul vreunei maşini, fără să fi irosit vreun strop de motorină ? Simplu de tot ! — le-ar răspunde Ioan Josu. Extrem de simplu. Muncind aşa cum se cuvine, cu pasiune şi nu în dorul lelii. Atîta tot ! Arînd cum trebuie, la o adîncime de peste 35 de centimetri. Îngrijind culturile ca pe ochii din cap. Simplu de tot !

Dar lăsaţi-mă pe mine, cel care l-am cunoscut pe Ioan Josu şi am avut prilejul să schimb o seamă de cuvinte cu el să vă mai spun că nu e chiar atît de simplu. Simplu pare acum, la o primă vedere. Dar nu trebuie nici un moment uitat — aşa cum nu pot uita oamenii din Topolovăţu Mare — exemplul acestui om, al preşedintelui, care constituie, aşa cum am mai spus, un veritabil model de viaţă şi de muncă pentru cei din jur. Datorită lui, în ultimii cinci ani, această unitate agricolă (distinsă, de cîte trei ori, cu titlul de Erou al Muncii Socialiste, cu Ordinul Muncii clasa I şi cu Meritul agricol clasa I) se autofinanţează, iar norma de muncă a ajuns să fie plătită cu o sută de lei. Cum datorită lui ?, se vor putea întreba alţii. Iată cum : Ioan Josu, se zice, îşi ia cam multe libertăţi. Aşa este. Şi-a luat, cu de la sine putere, dreptul de a renunţa la hîrtiile inutile şi la tot soiul de forme ale birocraţiei, punînd înainte de toate munca şi rezultatele acesteia. Şi-a luat libertatea de a se trezi în cap de noapte şi a nu merge la odihnă decît după ce treburile zilei ce urmează sînt perfect puse la punct. S-a socotit, cu de la el putere, liber să lupte cu seceta şi cu apele ce nu dădeau pace locurilor. A mai şi abuzat de dreptul său de ţăran comunist, de specialist în ale agriculturii pentru a lupta întru atingerea unor beneficii de circa 20 milioane lei la sfîrşitul anului trecut. În sfîrşit, şi-a luat dreptul de a gîndi cu propria sa minte, de a întrevedea soluţii spectaculoase şi educătoare de profit, de a decide că în agricultură contează enorm *elementul om*, dar şi mai mult contează *elementul oameni*. Iar oamenii din Topolovăţu Mare, judeţul Timiş, s-au strîns în jurul preşedintelui cooperativei lor, urmîndu-i pilda şi potrivindu-şi pasul cu acela al lui. Tinerii, mai ales, îl privesc cu o nedisimulată admiraţie. Îl ascultă cu atenţie şi se întrec în a-i dovedi că şi ei au idei, că şi ei pot înfăptui după pilda sa. Ceea ce este foarte mult. Ceea ce întăreşte gîndul lui Ioan Josu că se vor găsi, după ce el va trebui să părăsească acest post, înlocuitori care să poarte mai departe renumele comunei. Dar, pînă atunci, Ioan Josu continuă să muncească din zori şi pînă în miez de noapte, oferind *un model în mişcare*, un model ce ştie înlocui sfătoşenia cu propriul său exemplu viu.

Am scris toate aceste rînduri dintr-o suflare, temindu-mă că, dacă mă voi opri, voi simţi recitind cele deja aşternute dorinţa să încep altfel, să spun altfel şi alte lucruri despre un om care nu poate să nu impresioneze adînc pe aceia care au şansa de a se afla, un timp, alături de el. L-am cunoscut într-o vizită de documentare făcută de un grup de scriitori, mai tineri şi mai vîrstnici. Am privit în jur şi am observat cum toţi cei dimprejur îşi notau cu grijă vorbele acestui om puternic, plin de vitalitate şi de iniţiativă, îl priveau mult şi atent. Un adevărat model de viaţă şi muncă este şi un potrivit model de erou literar. Literatura noastră de astăzi poate cîştiga din înfăţişarea Eroului agriculturii, Ioan Josu, un erou literar pe măsura timpului pe care acesta îl trăieşte cu toată intensitatea — ca o ardere frumoasă, o ardere ce poate rodi şi ştie lumina orizonturile vremii.

DAN MUCENIC

Dragostea de muncă — o trăsătură de familie

Pe Gheorghe Rad l-am cunoscut într-un mod oarecum insolit. Ca să ajung la el a trebuit să escaladez un pălălaie de ţevi, să traversez pasarele înguste, să urc scări abrupte, să-mi feresc ochii de cascadele orbitoare ale aparatelor de sudură, încercînd apoi, căznit, să mă obişnuiesc din nou cu semiumbra. În sfîrşit, trecînd peste ultima ţeavă, al cărei diametru atinge o jumătate de stat de om, am dat de o deschizătură în zid şi apoi de lumina zilei. Ajunsesem pe acoperiş. Îmi trag sufletul sub privirea lui Gheorghe Rad. Are ochi neobişnuit de frumoşi. Poate din cauza expresiei inconfundabile de sinceritate. Astfel încît se uită la mine într-un fel care aproape se aude : „Ce-o fi căutînd cetăţeanca asta aici ?" „Uite — îi explic — sîntem pe aici un grup de scriitori, am venit să ne cunoaştem, să vedem cum mai e munca pe la voi, în fond sîntem aproape de aceeaşi vîrstă". „Aha, înţeleg" — zice şi după aceea tace în continuare. Eu am timp să aştept, el în schimb ştiu că n-are. Fără-ţ lucrurile. Pun o întrebare de reporter amator : „Vrei să-mi povesteşti despre tine ?" Da. Vrea. Şi-mi prezintă imediat un fel de referat din care reiese că a sosit în vara lui '83 pe Şantierul termocentralei de la Anina, vine de la Întreprinderea de vagoane Arad, este lăcătuş mecanic, are 22 de ani, şi-a făcut armata, nu e căsătorit. Totuşi, la Arad nu era mai bine ? Cum de s-a hotărît să vină pe şantier ? „Era bine şi la Întreprinderea de vagoane, numai că eu am cerut să lucrez 12 ore şi nu mi s-a aprobat. Am multă energie în mine, îmi place să muncesc pînă cînd simt eu că am obosit. Din cauza asta am cerut să vin aici. Sigur, contează şi cîştigul, sînt tînăr, poate într-o zi mă voi hotărî să întemeiez şi eu o familie, să am o gospodărie frumoasă despre care să ştiu că este numai şi numai rodul muncii mele. Termocentrala are nevoie de mine ca să se ridice, iar eu am nevoie de ea ca să pot munci, să pot trăi aşa cum înţeleg eu că se trăieşte". Iată că atmosfera începe să se încălzească. Îmi povesteşte că el de fapt nu este arădean, ci maramureşean, este născut pe lîngă Vişeu dintr-un neam falnic şi unit. Mai are două surori, eleve, şi un frate mai mare. Îl cheamă Vasile şi are 24 de ani. Tot lăcătuş. De fapt, acest frate este cauza principală a veniriî lui Gheorghe pe şantier. Tare-i mai plăceau mezinului scrisorile în care Vasile îi vorbea despre viaţa lui aspră şi despre bărbăţia de care trebuie să dai dovadă pentru a rezista. Aşa că, după doi ani de „corespondenţă" şi-a făcut geamantanul de lemn şi a venit la Anina. S-au mutat în aceeaşi cameră, au început să muncească umăr la umăr, erau tot timpul împreună aşa că, pentru Gheorghe, acomodarea la noul stil de viaţă n-a fost o problemă. Dar cei doi fraţi nu sînt singurii reprezentanţi ai familiei Rad aici, la Anina. Şeful echipei în care lucrează Gheorghe şi Vasile este un văr de-al lor. Tot Vasile îl cheamă. Şi familia lor s-a mai îmbogăţit aici cu un membru. Vărul Vasile s-a însurat de curînd cu o fată harnică şi frumoasă, venită pe şantier tocmai de la Tîrgu-Mureş. Tereza Rad lucrează ca operatoare electronistă şi, cînd are timp, mai vede de gospodăria celor trei voinici. Din cînd în cînd se mai adună şi compun o scrisoare care începe invariabil aşa : „Dragi părinţi, aflaţi şi despre noi că ne aflăm bine, sănătoşi, o ducem bine cu munca şi ne e dor de voi". Căci, după 12 ore de muncă în care ai sudat schelete metalice pe acoperiş, te cuprinde, aşa, un dor de casă şi atunci scrii scrisori sau îţi faci un drum peste pădure, fiindcă toate pădurile sînt la fel, curate şi liniştitoare.

GABRIELA HUREZEAN

Curajul de a crede în oameni

Chiar dacă ne intrigă, chiar dacă uneori ne neliniştesc constantele — de ce nu — locurile comune ? — ne sînt mereu necesare. Sînt pilonii de rezistenţă, sînt elementele ordonatoare ale vieţii. Pentru Ion R. din Bocşa elementele acestea au lipsit multă vreme. Adică, exact atîta vreme cît lumea se încheagă — sau trebuie să se închege — în jurul imaginii părinţilor. Atmosfera familială era departe de a se constitui într-un model pentru cei patru copii care asistau zilnic la scene penibile, la întîmplări care puteau să le submineze ideea de omenie, de bine, de frumos. Ei au descoperit lumea şi sensul vieţii prin ei înşişi, au pipăit-o şi au învăţat-o fiecare pe cont propriu. Şi au învăţat-o bine şi temeinic în constantele de care vorbeam mai înainte. Fire mai sensibilă, Ion resimte însă mai acut degradarea accentuată a relaţiilor din familie şi caută posibilitatea unei comunicări afective în altă parte. Are nevoie să ştie că există nu **un bine, un frumos**, ci binele, frumosul (chiar cu majuscule). Şi-l încearcă, îl caută şi are impresia că-l poate afla plecînd, rătăcind în sfera promisiunilor literei sfinte. Îşi dă seama de amăgiri şi se întoarce în întreprinderea din Bocşa. Cînd ne-am întîlnit abia se întorsese din rătăcirile sale şi oamenii, colegii săi încercau, cu discreţie şi fără acea compasiune care este jenantă şi uneori jignitoare dacă nu este dublată de o imnsă iubire, să-l ajute. Era o tîrzie suplinire a unei familii printr-o altă familie. Chiar dacă ele nu se suprapun — şi nu se vor suprapune nicicînd — se pot compensa, se pot suplini necesar pentru a reciştiga un om pentru constantele vieţii. N-am găsit atunci vorbele cele mai potrivite de a-l îmbărbăta în drumul său pe acest tînăr cu o figură de adolescent sfios, interiorizat, prudent, deocamdată, în gesturi şi cuvinte. Şi m-am ferit de a-l potopi cu exemple optimiste, circumstanţiale. Acum însă, departe de el şi cu o experienţă în plus, mai bogată, îmi permit, ca într-o scrisoare deschisă, să-i spun că la doi paşi — preţ de 8 lei pe calea ferată — la Reşiţa am găsit exemplul de care aş fi avut atunci nevoie. Eram la cuptorul tineretului, eram fascinat ca în faţa unui mister de limbile de foc lingind gura cuptorului ameţitor şi Ilie Ghimbir îmi spunea că a învăţat meseria de la Ion Văduva care a şi fost iniţiatorul tradiţiei de la combinat, că el a învăţat meserie pe Ion Ciorta, Dumitru Ciurea, Tiberiu Mihoc, Aurel Lascu şi Nicolae Popescu care la cei 21 de ani ai săi este cel mai tînăr de la cuptorul tineretului. Iar ei, la rîndu-le, vor învăţa meserie pe cei 28 din clasa de oţelari (prima clasă de oţelari înfiinţată după 10 ani, aici, la Reşiţa). Aşadar, se poate spune : de la Ion Văduva a învăţat Ilie Ghimbir, de la Ilie Ghimbir a învăţat Nicolae Popescu şi aşa mai departe. Dar a fost nevoie de un început, a fost nevoie de un om care să aibă curaj să învingă o prejudecată : că oţelar, asta nu-i meserie de tinereţe. E adevărat, un oţelar bun se face în 10 ani, dar un om se face într-o viaţă întreagă. Şi într-un caz şi în celălalt este nevoie de curaj. Curajul de a privi fără prejudecăţi în puterile proprii. Curajul de a avea o tablă de valori suplă, şi munca — mai ales atunci cînd face exemplu viu prini existenţa unui om — este o valoare imuabilă, dătătoare de constante. La C.S. Reşiţa, în urmă cu 10—12 ani un tînăr avea de fapt o idee care avea să ţină, graţie îndrăznelii ei, pagina I a ziarelor, transformînd-o într-o tradiţie de care se vorbeşte azi cu cumpătare şi ca despre un loc comun. Sau ca despre un bun comun. Ca despre un loc prin care au trecut şi trec toţi marii oţelari ai Reşiţei. S-a pornit simplu şi a ajuns la simplitate şi firesc. Instaurîndu-se un model de curaj.

Există curajul de a fi oţelar, după cum există curajul de a crede în oameni şi în puterea lor de a-şi face viaţa în funcţie de posibilităţile şi aspiraţiile lor. Există clipe în care alegerea drumului nu este numai o chestiune personală, după cum există momente în care omul de lîngă tine îţi este tovarăş, prieten, frate. Important este să fii mereu cu faţa către oameni, să gîndeşti către ei şi să nu disperi, se va găsi cineva care să-ţi lumineze calea, se va găsi o mînă gata oricînd să te ajute. Pilonii de rezistenţă nu înseamnă — şi nu trebuie să însemne — un om, o situaţie, o întîmplare. Dar, pentru toate acestea, este nevoie de curaj. Aşadar, spun, adresîndu-mă lui Ion R. din Bocşa, curaj ! Curaj şi credinţă în oameni. Apoi, totul se va lumina şi viaţa va fi — cu bucurii şi chiar incertitudini — sigur mai frumoasă. Curaj, Ion R. !

CONSTANTIN STAN

Portret cu invenţii

Nu i-am cunoscut pe fraţii Rolea, cu locul de muncă la ARO, Cîmpulung Muscel, dar fără să vrem ne simţim obligaţi să începem reportajul de faţă cu ei. Pentru că ei, Ion şi Nicolae Rolea, aveau să-l influenţeze pe Ion Călin, muncitorul de la ARO şi subinginerul de mai tîrziu de la I.U.G. Craiova. Subiectul şi personajul acestui reportaj. Despre fraţii Rolea, despre ce-au însemnat ei în viaţa profesională a lui Călin, ni se spune că erau nişte inovatori foarte buni, mai mult chiar, aveau un car de invenţii şi inovaţii. În echipa lor lucra şi Ion Călin, pe atunci sculer matriţer. Asta s-a întîmplat în 1979 cînd gustul pentru invenţii şi inovaţii a început să pună stăpînire şi pe el. A urmat şcoala profesională şi cursurile serale ale Liceului din Cîmpulung Muscel şi în fine, Facultatea de subingineri. S-a născut în comuna Vlădeşti, Argeş. În 1979 obţine transferul la I.U.G. Craiova, locul de muncă unde l-am căutat şi unde l-am găsit lucrînd ca subinginer. Este angajat iniţial la sculărie. Prima impresie : uimit de dotarea pe care o are întreprinderea. Lucrează ca subinginer în proiectare — SDV. S-a întîmplat — şi povestea îşi are începutul aici — că uzina a avut într-o zi nevoie de o sculă de găurit sau carotat pentru 24,5 mm. Mult timp piesa respectivă s-a importat de la cele două firme din lume care o fabricau : Koromant şi Heller. Era o piesă absolut necesară pentru industria lemnului. Iar Călin a simţit ca toţi ceilalţi absenţa acestei scule pe care întreprinderea nu o mai importa şi care afecta bunul mers al producţiei. A mers în magazie, şi-a luat pastilele Walter necesare pieselor şi şi-a propus să realizeze piesa pentru 24,5 mm. În trei săptămîni a realizat o sculă deosebită de cele originale, unghiul ei, geometria fiind total diferite de cele originale. Ion Călin şi-a format o echipă de oameni cu care a început să lucreze. Era în acelaşi timp proiectant şi executant al piesei, în paralel învăţîndu-i pe ceilalţi să o execute pe maşina de găurit platane.

Ne interesăm cîţi oameni au lucrat şi am aflat că o brigadă de tineri care nu au mai mult de 24 de ani fiecare. Printre ei, Sandu Lupu şi Ion Vintilescu. În atelier Ion Călin a stat zile întregi, ambiţios să rezolve o sarcină care devenise a lui dar şi a celor cu care se angajase să rezolve problema. Sistemul de găurire în plin a platanului avea să ducă la economisirea materialului. Soţia lui Ion Călin, tehnologul Gabriela Călin ne spune că soţul ei a trebuit să-şi întrerupă concediul şi să se reîntoarcă în atelier. În septembrie-octombrie '83 au fost deja testate sculele. La prima vedere nu par atît de complicate. Nu-ţi vine să crezi că au dat de furcă atîtor oameni, că producţia a stagnat din pricina lor. Ei şi, ai fi tentat să spui (şi unii chiar s-au grăbit s-o facă), o asemenea piesă, cu asemenea dimensiuni poate face oricine. Dar nu a fost să fie aşa. Lucrurile nu au fost nici pe departe atît de simple. Simple cum ni s-au părut nouă, dar şi altora, specialişti chiar, doar la prima vedere. Corpul cilindric din faţa noastră, cu cele două plăcuţe tăietoare şi doi galeţi pentru centrare era prea necesar ca să nu se ocupe toată lumea de el. Voinţa de a face ceva deosebit, l-a făcut pe Ion Călin să obţină locul I pe judeţ cu piesa pe care am văzut-o noi la I.U.G. în cadrul Sesiunii de comunicări şi referate tehnico-ştiinţifice ale tineretului doljean la secţiunea construcţii de maşini. Mircea Birchi, secretarul comitetului U.T.C. pe întreprindere, avea să ne spună că primul lucru pe care l-a rostit Ion Călin după ce i s-a inminat diploma a fost acela că „i s-a deschis poftа de muncă" Să mai notăm că prima generaţie de meseriaşi a apărut aici, la I.U.G., cu foarte puţini ani în urmă, că nu au beneficiat din capul locului de experienţă. Maşinile grele realizate aici sînt de asemenea în premieră naţională. Şi pentru că ele necesitau fonduri valutare foarte mari, cu un preţ de cost extrem de ridicat, soluţia găsită de conducerea de partid a fost aceea de a se construi o întreprindere pentru maşini-unelte necesare obiectivelor noi şi a celor existente. Or, lucrul acesta s-a împlinit aici. Aşa s-a născut I.U.G. Craiova, locul de muncă al lui Ion Călin. Nu se poate spune că cei de la I.U.G. nu ţin cont şi de o anume modă în lume : aceea de a se construi maşini de gabarit mare : pentru hidrocentrale, termocentrale, nave, chimie, industria cimentului. Acolo unde se cer utilaje mari şi grele. Şi avînd în minte imaginea acestor mastodonţi impresionanţi, a nenumăratelor familii de maşini-unelte construite aici, ne reîntoarcem la succesul obţinut de Ion Călin. La atmosfera de emulaţie pe care am găsit-o în I.U.G. La faptul că toţi tinerii vor să se descurce cît mai bine la locul de muncă. Ambiţia lor este de a reuşi să înveţe o meserie de vîrf, care se pretinde nouă. O disciplină care ridică probleme complexe. O sarcină importantă este acum eliminarea importului prin realizarea unor noi maşini-unelte. Vorbind despre întreprindere, despre ceea ce se face acum, despre problemele actuale, de ultimă oră, despre angajamente şi planuri pentru anul acesta, inginerul Ion Rogoveanu, şeful Atelierului proiectare, ne-a spus printre altele că la un moment dat au vrut să facă piesele, cele care le-a ţinut producţia în loc, la Ploieşti sau la „23 August". Din nou despre ambiţie, cu riscul de a ne repeta, pentru ca în cele din urmă ele să fie realizate aici, de oameni ca Ion Călin.

Cazul Călin, sau invenţia Călin, sau dosarul Călin. Sau pur şi simplu omul şi subinginerul Călin. Aşa ni s-a vorbit despre el. Aşa ne-a fost prezentat un om despre care am aflat o serie de lucruri printre care modestia era un cuvînt care se repeta adesea. Printre ei, soţia sa, activistul Eugen Diaconescu, secretarul U.T.C. pe întreprindere, mai mulţi ingineri, secretarul de partid, cîţiva tovarăşi de lucru. Un om care a avut la rîndul lui în viaţa profesională drept model pe fraţii Rolea, s-a desprins de aceştia, devenind la rîndul lui un model pentru alţi şi alţi tineri. Şi poate că mulţi vor fi cei care vor repeta istoria şi o parte din biografia sa.

ARETA ŞANDRU

La şcoala omeniei

Cei patru copii ai lui Calistrat Fenişer sînt : Alexandru, Aristotel, Decebal şi Garibaldi. Bătrînul Fenişer era tîmplar şi avea un mic atelier. Nu i-au mai mers treburile şi prin '42 a venit la întreprindere. Istoria însemna la el o mare pasiune. De aici şi numele încărcate de trecut ale băieţilor. Şi mai avea ceva : familia. Cînd se întorcea de la lucru îi plăcea să-i aibă pe toţi în jur. Să se fălească în sinea lui cu ei. Mîncau împreună şi apoi se apuca de citit. Noaptea, însă, dispărea de acasă. Spunea că are treabă. Soţia se cam supăra. O liniştea zicînd că tot pe ea o iubeşte şi-şi vedea de drumuri. Era ilegalist...

Acesta este începutul unei familii care, aflată acum la a treia generaţie de muncitori angajaţi cu forme, şi-a cîştigat o adevărată faimă la Întreprinderea „Electromagnetica" din Bucureşti. Veţi spune probabil că există mai multe astfel de cazuri. Cu siguranţă. Dar Fenişer, cum este cunoscut acolo, are ceva special : dîrzenia şi mîndria. Aceste două calităţi, căci şi mîndria cînd se bazează pe hărnicie, iar nu pe vorbe, este tot o calitate, şi le-au adus cu ei din munţi, de pe lîngă Alba Iulia, fiindcă ei sînt neam de moţi coborîţi la şes. Dacă la cîmpie n-au mai avut de înfruntat crestele pietroase, atunci au apărut greutăţile de tot felul ale vieţii pe care le-au confundat cu ploaia biciuitoare, cu vîntul sfîchiuitor, iar existenţa lor, bună ori rea, au numit-o munte, pentru că are povîrnişuri şi luminişuri, şi au urcat cu pas măsurat şi demn spre piscurile omeniei.

„Dintre toţi fraţii doar eu, Aristotel, mai lucrez la „Electromagnetica". În '42, imediat după el, tata ne-a adus aici pe mine şi pe frate-meu mai mare, Sandu. În '45 s-a angajat Decebal. Apoi în '50 a fost rîndul lui Garibaldi care n-a stat decît vreo cîţiva ani.

Cum arăta tata ? Puţin din cei de acum îl mai ştiu : da, era un bărbat înalt, cu mustaţă şi barbă, umbla în permanenţă cu halatul descheiat. Acasă totdeauna a fost sever, chiar foarte sever. Nu ne permitea prea multe şi, uite, lui Garibaldi i-a tras o palmă chiar după ce se căsătorise şi era om cu familie. N-a ştiut el să se apropie prea mult de noi, dar, în schimb ne-a învăţat să trăim. Pe cînd mai aveam încă patron la fabrica noastră a făcut parte dintr-o delegaţie a muncitorilor care s-a dus să ceară proprietarului condiţii mai bune de muncă. Crezi că s-a liniştit pînă nu a obţinut ce voiau ? A stat pe capul ăluia şi mai cu vorba bună, mai cu „vezi, dom'ne, că facem grevă" l-a convins. Simplu nu era. Aşa au început oamenii să-l preţuiască. În 1945 l-au ales preşedinte de sindicat. A fost primul preşedinte din fabrică. Cît a stat la sindicat, vreo cinci ani, le vorbea celorlalţi la inimă, muncitoreşte. Ţin minte că la o şedinţă unul o cam luase razna. L-a oprit scurt şi i-a zis: «N-am nevoie de pălăvrăgeală şi minciuni. Cine vrea să plece n-are decît, dar s-o facă acum şi fără vorbă lungă». Într-o zi m-a întrebat cînd am de gînd să intru şi eu în rîndul muncitorilor adevăraţi, să mă fac şi eu comunist. M-a pus pe gînduri, n-am mai stat mult timp şi am făcut cerere de primire în partid".

Muntele tot munte naşte. Leit taică-său, Alexandru, a căutat să fie, vorba unui coleg de lucru, „de-o corectitudine ireproşabilă". Calistrat Fenişer a ieşit la pensie în 1950 şi a fost ales preşedinte în locul lui nea Sandu. Soţia lui să fi, greşit cu ceva şi n-o trecea cu vederea ! Exagerare sau paradă ? Nici gînd. Repetăm : corectitudine ireproşabilă ! Gîndiţi-vă la faptul că într-o astfel de funcţie trebuie să constitui un exemplu pentru ceilalţi. Dar să lăsăm funcţia, e mai puţin importantă. Un om vrea să îndrepte lucrurile din jurul lui. Nu se poate cruţa, nu are dreptul să se aşeze la tîrguială cu sine însuşi fiindcă vorbele lui nu ar mai avea nici o valoare. Mi-l imaginez pe acest moţ, care nu făcea zece lucruri odată, ci unul şi bun, în plină agitaţie, căutînd să-şi rezolve problemele cît mai repede pentru a lăsa loc celorlalte să-l asalteze, mi-l închipui, spuneam, înţelegîndu-i pe oameni, ţinînd la ei. Grea meserie prietenia cu ceilalţi, dar dacă te apuci de muncă nu mai dai înapoi.

„Mă uit la tinerii din fabrică. Greşesc din cînd în cînd, aşa-i la vîrsta lor, dar atunci au nevoie de un cuvînt cald. Stau de vorbă cu ei şi le spun prietenesc : «Pentru faptele tale bune, îţi string mîna, dar ascultă-mă şi pe mine, că sînt mai bătrîn. Cînd ai greutăţi nu te duce la unul şi la altul, vino la maistrul tău, eu sînt cel mai bun prieten pe care-l ai». După asta pot să le cer să rămînă şi trei zile la lucru dacă e nevoie, la vreo urgenţă. Şi nu mă refuză unul".

Dacă ar exista o şcoală, ca oricare alta, în care să se înveţe omenia, astfel de contemporani ar fi profesori titulari. Fiinţează, însă, cursurile permanente ale vieţii. Aici, după principiul cascadelor succesive, pătrundem prin modelul altora tainele autocunoaşterii şi conviţuirii civilizate, iar, la rîndu-ne, avem datoria să-i povăţuim pe cei care vin după noi.

Între timp a ieşit la pensie şi Alexandru. A sosit rîndul nepoţilor lui Calistrat Fenişer să se încadreze la „Electromagnetica". Vin aici la fel cum ar merge acasă căci au copilărit alături de taţii şi bunicul lor, în curtea întreprinderii. Dacă în jocul lor îşi ziceau lăcătuş, tîmplar, inginer, maistru, vremea le-a transformat distracţia copilărească direct în realitatea productivă a microelectronicii, prezentă în toate etapele fluxului tehnologic. Astfel Carmen, Gabriel şi Marian iau locul celorlalţi Fenişeri care unul cîte unul ies la pensie. Copiii lor (pînă în prezent sînt patru) s-ar putea să devină a patra generaţie de moţi care lucrează aici.

Dintr-o astfel de istorie se pot trage multe învăţăminte. Noi am reţinut că statornicia propriilor idealuri şi îndîrjirea în a le întrupa pot face ca viaţa să prindă consistenţă şi valoare.

DRAGOŞ ŞEULEANU

ORGANIZAȚIILE UTC

în munca lor de zi cu zi

Viața între două ședințe

Tinerii aceștia aplecați asupra meselor de montaj, prinși în conul de lumină intensă al lămpilor cu neon, au degetele lungi și subțiri, delicate, de pianist. Îi privesc cum lucrează și sînt uimit de extraordinara lor dexteritate. Hipertrofiat, simțul lor tactil percepe, cred, particula cea mai minusculă, o aude, o vede, așa cum un instrumentist știe cu ochii închiși să provoace sunetul dorit, prin apăsarea unei clape. Spun asta pentru că munca acestor tineri de la Întreprinderea de mecanică fină din București *se desfășoară aproape în exclusivitate într-o lume a miniaturalului. Șuruburi cît un vîrf de ac, roți dințate minuscule, subțiri ca un pergament, microrulmenți, pîrghii liliputane, ace indicatoare cît firul de păr, cadrane cu diviziuni abia vizibile, carcase mici, nichelate, ca niște clopote de argint, făcute să reverbereze într-o lume delicată, fragilă. Raportat la imaginile pe care le oferă industriile giganților de metal, universul mecanicii fine e, în aparență, mai puțin spectaculos. În esență, îmi spune Dumitru Matei, secretarul comitetului U.T.C., pe întreprindere, ne aflăm în spațiul uneia din cele mai categorice competiții tehnologice un domeniu de vîrf al tehnicii, cu implicații dintre cele mai importante pentru ansamblul progresului nostru tehnico-științific. Într-adevăr, la Întreprinderea de mecanică fină se produce astăzi o aparatură de măsură și control de cea mai înaltă complexitate, încorporînd o cantitate impresionantă de inteligență și un înalt grad de prelucrare. Activitatea de producție, fiecare secvență tehnologică stau sub semnul unei exigențe riguroase, al atenției desăvîrșite, fără de care produsele I.M.F. nu s-ar putea înscrie în prescripțiile de precizie impuse de însăși destinația unei asemenea aparaturi fine. De aceea nu există nici un segment al procesului de producție unde să fie admis vreun rabat de la calitate. Micrometrele, alezometrele, vitezografele, termostatele, presostatele manometrele, comparatoarele, releele de temporizare, aparatura de control activ — și cu aceasta am enumerat o bună parte din produsele care poartă marca „Mecanică fină, București" — sînt alcătuite fiecare din piese minuscule, extrem de fine, a căror funcționare în ansamblu trebuie să formeze un aparat de foarte mare precizie, cu erori infime în măsurarea mărimilor pentru care au fost construite. Totul se măsoară aici în microni sau în alte mărimi de ordinul miimilor, toleranțele sînt ca și inexistente, exigențele de ordin metrologic sînt necruțătoare.*

În Atelierul de strungărie fină, de pildă, munca tinerilor are ceva din concentrarea și minuția artei de bijutier. Strungurile sînt mici, parcă de jucărie, și execută piese de dimensiuni microscopice: rotițe dințate, șuruburi, tije, știfturi, pierdute parcă în palma imensă a celui care le cercetează. Lucrează aici tineri strungari și rectificatori de înaltă calificare, absolvenți ai școlii profesionale și, cei mai mulți, ai liceului industrial ce funcționează pe lîngă Întreprindere. *Ion Țarin, secretarul organizației U.T.C. nr. 11, îmi face cunoștință cu cîțiva dintre cei mai buni: Gheorghe Călin, Sorin Circiumaru, Cerceluță Trifu și Victor Tudor, a căror competență profesională întrunește toate superlativele. E într-adevăr o performanță să execuți piese de foarte bună calitate și de dimensiuni foarte mici, piese ce intră în componența unor aparate a căror scală e gradată în microni.*

O gamă foarte complexă de produse o reprezintă aici, la Mecanică fină, aparatura de control activ. George Dincă, secretarul organizației nr. 23, îmi explică despre ce este vorba: sînt aparate foarte sensibile, ce îmbină componentele mecanice cu cele electronice, fiind destinate măsurării „în mers" — adică în timpul lucrului, a cotelor pieselor ce se prelucrează prin așchiere, Marian Dalea, Gheorghe Buică, Marian Pitu, Augustin Comoroschi și mulți alți tineri sînt, încă de pe acum, specialiști de înaltă reputație, coautori ai unor produse plasate în întregime în domeniul tehnicii de vîrf, țara noastră situîndu-se la ora de față pe locul patru în lume în ceea ce privește producția de aparatură de control activ. Nu e deloc simplu să realizezi aceste veritabile microprocesoare, capabile să măsoare în orice moment cotele unor piese aflate în mișcare, prin intermediul unor traductori foarte sensibili, fapt ce echivalează cu un control al procesului de așchiere fără întreruperea lucrului.

Și în secția de montaj AMC fazele procesului de producție sînt realizate aproape în exclusivitate de tineri. Containerele cu piese minuscule, selectate și montate de mîini delicate și ochi îndelung exersați, aparatura complexă prin care produsele finite sînt controlate, ne conving că precizia și fiabilitatea constituie atribute esențiale ale procesului de producție. Din dialogul cu Petre Babaliga, secretarul organizației U.T.C. nr. 25 a Atelierului de montaj pasametre, și Irina Doliș, secretara organizației U.T.C. nr. 24, rețin numeroasele inițiative în sprijinul perfecționării pregătirii profesionale a tinerilor, prin cuprinderea totalității acestora la cursurile „politehnicii muncitorești", cursuri aflate, cum se spune, și în „custodia" organizației de tineret. Acestora li se adaugă numeroasele acțiuni în sprijinul producției, cum ar fi „săptămînile și decadele-record" sau „utilaje în grijă proprie", inițiative menite să conducă la creșterea simțului de răspundere al tinerilor față de sarcinile de producție. Și aici, la Montaj AMC, am consemnat nume de tineri demne să figureze la panoul de onoare al muncii: Marin Năstase, Constantin Neagu, Petruța Panait, Vasile Andrei, Georgeta Oțelea, Maria Albu, Elena Bucur, Constantin Ștefănescu. În Atelierul de alezometre universul dominant e tot cel al microni lor. Aici se produce o aparatură specială, destinată măsurării cu mare precizie a alezajelor interioare ale unor piese. I-am urmărit pe Ion Ciocan, Vasile Lungoci, Iolanda Vaida și Eugen Neamu montînd cu atenție deosebită piesele componente și făcînd, cu ajutorul calibrelor etalon, reglajul produselor.

Deosebit de interesantă e activitatea în Laboratorul de metrologie. Maria Bădescu, secretara orgnaizației U.T.C., Alexandra Ionescu, Dumitra Anton, Pia Andrei, Cameluța Iancu ș.a. realizează controlul și etalonarea finală a produselor, cu ajutorul unei aparaturi metrologice foarte precise. Nici un rabat de la calitate nu este admis, înscrierea în limitele de precizie trebuie să fie perfectă, avînd în vedere că aparatura produsă la Întreprinderea de mecanică fină este destinată la rîndu-i operațiilor de măsură și control din industrie.

Există, cu sprijinul și coordonarea concretă a organizației de tineret, o fructuoasă activitate de creație tehnico-științifică a tinerilor. Inginerul Dan Marinescu, de pildă, este autorul unui comparator cu cursă de 50 mm, foarte precis și cu o fiabilitate ridicată, mult solicitat de beneficiari. Inginerul Ioan Păunescu este coautorul unui contor cu roți ovale, folosit în industria chimică, pentru măsurarea debitului sulfurii de carbon; în prezent el lucrează la extinderea gamei acestor contoare. Subinginerul Gabriel Oancea a realizat asimilarea cu componente indigene a contorului pentru convorbiri telefonice în timp ce inginerul Gheorghe Stoica înscrie în biografia sa profesională o mașină foarte complexă de măsurat în trei coordonate. Să adăugăm aici numele inginerului Mircea Pricop, autorul unor conectoare de joasă presiune, manometre și relee de presiune absolută pentru domeniul mic și conectoare de nivel, precum și cel al inginerei Alina Cocea, cu importantele ei contribuții în domeniul cititorilor optici pentru mașinile-unelte. Sînt realizări care vorbesc convingător despre fascinantul univers al acestei lumi miniaturale.

M. F. ȘANDRU

UN UNIVERS FASCINANT ÎNTR-O LUME MINIATURALĂ

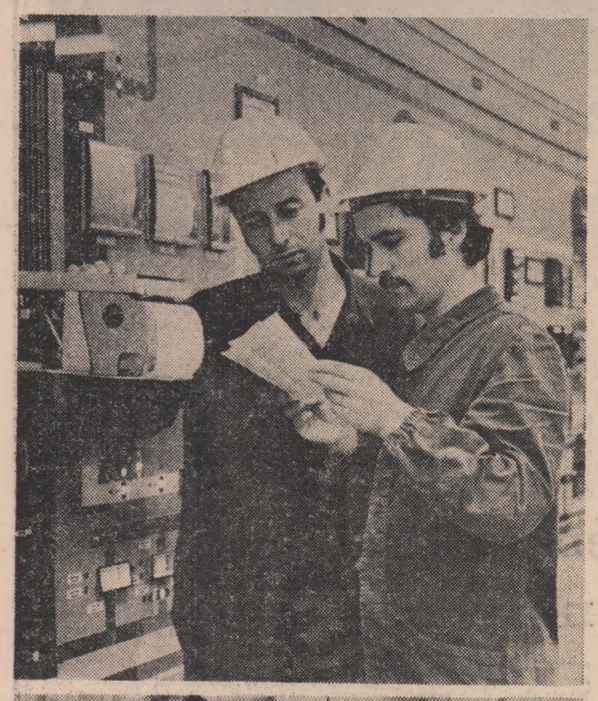

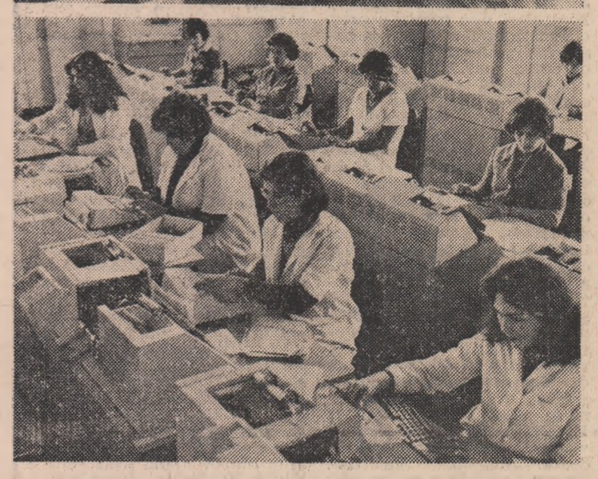

Tineri la primul interviu

Munca concretă, principalul indicator al activității organizației

Dialog cu MIHAELA VÎJA, *secretara Comitetului U.T.C. de la Întreprinderea de mase plastice Sfîntu Gheorghe, județul Covasna*

— Vă aflați, de aproape doi ani, în fruntea organizației U.T.C. din această modernă unitate economică. Ați reușit în acest timp să cîștigați și să mențineți aprecierea reală a membrilor organizației. Care este „secretul" acestei reușite?

— M-am străduit, încă de la bun început, să stabilesc raporturi firești, de colaborare colegială în toate compartimentele activității de organizație. Se înțelege, într-un asemenea context, „secretele" sînt simple: muncă colectivă, concretă, soluționarea eficientă a tuturor problemelor. Am realizat astfel o **participare efectivă, practică,** a efectivului organizației noastre, atragerea masivă a tuturor tinerilor la elaborarea și la înfăptuirea planurilor noastre de activitate. Munca de la om la om a devenit un principiu de bază al tuturor acțiunilor noastre. Rezumînd, „secretul" — cum l-ați numit — este felul în care știi să te apropii de oameni, să-i înțelegi și să le cîștigi — cu înțelepciune, cu calm, cu generozitate — încrederea deplină.

— În realizarea acestui deziderat au existat și — să le numim astfel — discontinuități?

— Desigur, mai ales la început. Veneam dintr-o mare întreprindere bucureșteană, avînd o oarecare experiență în activitatea cu tinerii — fusesem și acolo secretară a comitetului U.T.C. — dar aici am luat-o de la început. Meseria pe care o am — operator chimist — este considerată pe drept cuvînt o meserie grea. Impune o cunoaștere desăvîrșită, solicitări profesionale complexe, serioase. Pentru a putea îmbina cele două planuri — politic și profesional — așa cum îmi propusesem, a trebuit să muncesc mult. Eram sigură însă că reușita depinde doar de mine și poate veni într-un singur mod: prin muncă susținută.

— Cum se îmbină calitatea de muncitor cu aceea de activist în personalitatea secretarului U.T.C.?

— Am considerat întotdeauna că cele două laturi — activitatea politică și cea profesională — sînt strîns legate între ele și fac parte integrantă din profilul activistului U.T.C. Prestigiul — cel mai sensibil indicator al calității și competenței sale — se menține și se consolidează numai prin rezultatele obținute, prin fapte, concrete, recunoscute și apreciate de toți. Și cînd spun aceasta mă gîndesc în primul rînd la rezultatele colectivului. Aici, în acest punct, se vede cu adevărat dacă un secretar și-a făcut sau nu datoria. Prestigiul său este și prestigiul colectivului pe care-l reprezintă. Și invers. Nu există secretar bun într-o organizație cu rezultate nesatisfăcătoare. El este, într-un anumit sens, expresia fidelă a colectivului din care face parte. O expresie a efortului creator al acestuia, a nivelului de conștiință al tinerilor, a activității de educare și formare în spiritul muncii, al cinstei, al corectitudinii.

— Aportul tinerilor la realizarea planului de producție al întreprinderii — din care 80 la sută merge la export — este substanțial. Sînt, acestea toate, rezultate care onorează dar și obligă în perspectivă. Ce prevăd planurile de activitate ale comitetului pentru acest nou an?

— Problema valorificării inițiativei colective rămîne în continuare în atenția noastră. Ca și pînă acum, fiecare propunere, fiecare idee venită din partea tinerilor vor fi primite cu interes, judecate cu simț de răspundere și generalizate fără rezerve atunci cînd se dovedesc prețioase. Printre alte acțiuni de amploare — care vizează munca patriotică, ridicarea calificării profesionale prin cursuri organizate pentru tineret — aș enumera două competiții: „Cel mai bun gospodar" și „Cea mai îngrijită mașină", acțiuni care vor antrena inițiativa și spiritul gospodăresc al tuturor tinerilor din întreprindere, contribuind la sporirea performanțelor cu care aceștia se mindresc.

EMILIA VASILIU

Profesia de bază — țăran, locul de muncă — satul românesc

GENEROZITATEA PĂMÎNTULUI

Un primar tînăr, Chirilă Gherman, gospodărește, de patru ani încoace (adică de pe cînd avea numai 29!) localitatea cu 8 000 de suflete, alcătuită din satele Turț și Gherța Mare; îi sta alături, în munca și inițiativă, Grigore Herman, secretar al comitetului comunal al U.T.C., sprinten la gînd și faptă, chiar dacă vorba ardelenească îl mai trage înapoi. I-am cunoscut pe amîndoi într-o zi foarte încărcată, zi din cele care te edifică asupra unui om, după cum știe să și-o împartă, să ierarhizeze prioritățile. Ei bine, a rămas timp să aflu de la amîndoi cîte ceva — esențial — despre comună, despre localnici, despre munca și viața lor. O imaginară fișă biografică a turțenilor ar purta scris, în dreptul rubricii „ocupația de bază": agricultori. De fapt, dacă-ar fi să-i apreciem după ofertele spontane ale naturii localnicii sînt pomicultori, principala cultură fiind cea a prunului. Au fost aclimatizați aici pruni rezistenți la intemperii, pe care turțenii îi numesc „pinegăi". Dar „mitul" prunului nu acoperă întreaga arie de preocupări ale oamenilor din Turț, cîtă vreme ei sînt și mari producători de căpșuni. În sezonul trecut, de pildă, ei au totalizat 3 000 tone de căpșuni, din care 2 000 au luat calea exportului în stare proaspătă. „Aclimatizarea" căpșunilor la Turț împlinește un sfert de veac și reputația lor tot n-a reușit să o uzurpe pe cea a prunului...

Se înregistrează, aici, un veritabil record național în materie de cultură a căpșunului, depășindu-se producția medie de 15 000 kilograme la hectar, pe o suprafață de 65 hectare, la C.A.P. Am precizat: la C.A.P., dat fiind că populația cultivă și în grădinile proprii căpșuni; ori pe loturile ajutătoare, însumînd alte 176 hectare, de pe care recolta n-a fost mai prejos față de C.A.P.

Să nu se creadă, totuși, că bunele cîștiguri aduse de această cultură ar fi acaparat preocupările acestor tineri, împăcîndu-i cu avantajul material. Dimpotrivă. Tinerii își revendică, drept ocupație de bază, fie mineritul, fie creșterea animalelor.

Capitolul poate cel mai important al vieții acestor oameni este creșterea animalelor, pe care ei au învățat-o din moși-strămoși. Rarisimă dragostea cu care se vorbește la Turț de animalele domestice. O colaborare de bun augur s-a instalat între locuitori în ipostaza lor de crescători particulari și cea de la propriul loc de muncă, C.A.P. O colaborare cu rezultate de ordin calitativ, firește, cîtă vreme la C.A.P. se înregistrează 500 bovine, iar la sătenii 2 000, iar în ce privește ovinele — 4 000 la C.A.P., alte 4 500 la sătenii. Tot ei, sătenii, mai adună 2 500 de porci, livrînd statului, sub formă de contracte, însemnate cantități de carne, an de an. E drept, natura favorizează în aceste locuri creșterea animalelor, oferind pășuni abundente, cățărate pe dealuri, altfel neproductive.

În anul trecut turțenii au livrat statului 350 de porci, 2 000 hectolitri lapte de vacă, 115 hectolitri lapte de oaie și 200 capete ovine. Deși e vorba de o zonă de munte, nu prea generoasă cu cerealele, s-au obținut, în 1983, recolte îndestulătoare, încît, vorba unui țăran înțelept, cu care am stat de vorbă, dacă strămoșii celor de azi ar putea să-și arunce privirea peste tot, s-ar întoarce îndărăt foarte mulțumiți că au ce povesti o veșnicie despre Turțul contemporan.

Primarul e fiu al satului, secretarul comitetului U.T.C. așijderea. Îi despart cîțiva ani și proporțiile răspunderii. Îi unesc, însă, idealuri. Trainice. Înălțătoare. Pe care știu, amîndoi, fie să le semene, fie să le culeagă dintre cetățeni. Să fie, rînd pe rînd, unii pentru alții, sol și sămînță. Altfel cum? La Turț sînt 170 de telefoane, prin care nepoții de la Satu Mare ori din Negrești-Oaș îi întreabă pe bunici de sănătate și deale satului. La Turț s-au vîndut mărfuri comerciale, în anul trecut, pînă la limita de sus a imaginației: 36 de milioane lei. Îndrăznesc să spun că dacă cineva își dorește un aparat electronic de ultimă oră, la Turț trebuie să vină. Aici, unde ocupația de bază oscilează între „agricultor" și „miner", prima de cînd lumea, a doua de numai zece ani încoace. Suficient ca țăranul să fi devenit un bun miner și, totodată, mult prea puțin ca minerul să-și fi uitat meseria de țăran, ori de crescător de animale.

DRAGOMIR MAGDIN

O inițiativă și rezultatele ei

ȘANSA DE A LANSA COMPETIȚII

În 1975—1976 organizația județeană Buzău a U.T.C. a lansat după cum se știe, o chemare la întrecere către toate organizațiile U.T.C. De ce Buzăul și nu un alt județ? Chestie de curaj, de temperament sau numai de efect propagandistic? Obiectivele propuse atunci puteau să provoace unora neîncredere. Cum, un județ cu numai cîteva zeci de mii de tineri se încumetă să „provoace" alte organizații județene mult mai puternice? De la ce porneau, ce „bază" aveau ei? Premisa fundamentală a constituit-o, desigur grija permanentă a partidului și statului nostru pentru ca fiecare colț de țară românească să se dezvolte armonios, să producă tot ceea ce are nevoie, să devină competitiv și la rîndul lui să declanșeze... competiții. La Buzău, nu se fabricau la ora aceea nici prese hidraulice cu putere de peste 2 mii tone forță, nici subansamble pentru mașini agricole și nici galeuri". Ca să nu mai amintim de ramura textilelor a filaturii sau a cordului metalic. Iar dacă numai în 5 ani de la Buzău pornesc spre meridianele lumii toate aceste produse, un merit incontestabil revine tinerilor. „În perioada care a trecut, îmi declara *Stela Chioveanu*, prim-secretar al Comitetului județean Buzău al U.T.C., tinerii noștri au avut de înfăptuit obiective de importanță deosebită. Valoarea planului la acțiunile finanțate de muncă patriotică s-a ridicat la 5,1 milioane lei, iar la cele nefinanțate la peste 300 milioane lei". Cifrele nu mai surprind pe nimeni avînd în vedere că aria de obiective s-a lărgit an de an de la întreținerea parcurilor și spațiilor verzi pînă la complexele lucrări de îndiguiri și regularizări de combatere a eroziunii solului, de cercetare și proiectare. Nou a fost așadar unul din acele coordonate, care dublat de intense eforturi a conturat caracteristicile definitorii ale uteciștilor: ordine, disciplină, responsabilitate, afirmare.

Pînă nu demult se vorbea despre barajul de la Siriu ca despre un obiectiv „tabu", în care pot fi admiși numai „inițiați", cei cu certificate de constructori de baraje. Și iată că anul trecut comitetul județean al U.T.C. a organizat aici la Siriu unul din cele mai interesante șantiere. Și nu la săpături sau lucrări auxiliare ci la obiective de importanță vitală. Era și normal. Din 1976 și pînă în prezent brigadierii au avut suficient timp să se „rodeze". La hidrocentrala Nehoiașu, ei au executat lucrări în valoare de peste 10 milioane lei, excavînd mii de metri de pămînt la centrală, și turnînd, de asemenea, mii de metri cubi de betoane la nodul de presiune, unde se întîlnesc galeriile subterane de aducțiune de la Surduc și Nehoiașu. Dincolo de valoarea ridicată a lucrărilor tinerii brigadieri și-au luat angajamentul de a da în funcțiune cu 10 zile mai devreme față de grafic nodul de presiune. Angajament onorat pe deplin.

Dar Siriu nu a fost singurul șantier pe care au acționat uteciștii. Demne de interes, prin amploarea obiectivelor, sînt și cele de la Întreprinderea metalurgică și construcțiile de locuințe din municipiul Buzău. Numai aici planul a fost realizat în procent de 300 la sută. Un alt obiectiv cu care se mindresc tinerii buzoieni, pentru că ei sînt și beneficiari, este moderna Casă a științei și tehnicii pentru tineret. Nu există, cred, în municipiu un alt loc care să fie mai aproape de sufletul uteciștilor ca acest minunat lăcaș de cultură.

Ce a reprezentat pentru organizația județeană U.T.C. perioada anului trecut în domeniul acțiunilor de muncă patriotică? „Realizarea planului valoric nu mai prezintă pentru nimeni o noutate. Noutatea, îmi spune aceeași interlocutoare, constă în faptul că am reușit să realizăm planul pe obiective și, mai mult decît atît, prin acțiunile inițiate s-a reușit realizarea integrală a planului de către fiecare organizație U.T.C., indiferent că aparține unei mari întreprinderi, cu posibilități multiple deci, sau unei mici localități rurale. Dacă a fost greu sau ușor? Oricum simplu n-a fost deloc. Și totuși lucrul a fost posibil. An de an organizația noastră județeană s-a înscris cu rezultate de excepție. Firește, cea mai importantă contribuție și-au adus-o marile nuclee muncitorești. Uteciștii de la Întreprinderea de utilaj tehnologic, Întreprinderea de sîrmă „Metalurgica" din municipiul Buzău, de la Întreprinderea de garnituri de frînă și Întreprinderea de confecții Rîmnicu-Sărat, sau cei din comunele Berca, Nehoiu, Pătîrlagele, prin efort, inițiativă, prin inventivitate și preocupare constantă au reușit să realizeze planul și să-l depășească cu aproape 25 la sută. Resurse existau deci. Și celelalte organizații U.T.C. au reușit să aplice la realitățile lor o serie de inițiative de maximă eficiență. Tinerii au participat cu entuziasm, au deschis noi „fronturi" de lucru. În acest sens, un singur exemplu. La fabrica „Metalurgica" din Pogoanele se adunaseră munți de fier vechi. Mobilizați de noi, tinerii au reușit să trimită topitorilor cîteva vagoane de deșeuri feroase. Și nu este unicul caz. Inițiativa „Linia tehnologică cu cea mai mare productivitate", lansată de Întreprinderea de sîrmă, a fost preluată cu rezultate foarte bune de tinerii de pe platforma industrială".

Iată așadar un bilanț remarcabil, roadele unor inițiative care demonstrează îndreptățirea buzoienilor de a lansa și a susține o competiție a muncii tinere.

DUMITRU ION DINCĂ

De la o întîmplare la alta

STILUL DE MUNCĂ ÎN IPOSTAZELE LUI CONCRETE

● **O CARTE DE VIZITĂ.** În **Întreprinderea de vagoane Arad** își desfășoară activitatea una dintre cele mai puternice organizații ale U.T.C. Faptul e firesc deoarece, se știe, munca și viața organizației se desfășoară într-un colectiv cu înaltă ținută muncitorească, într-un colectiv aureolat, în decursul timpului, de gloria muncii. În I.V.A. acționează 13 comitete U.T.C. de rang intermediar și nu mai puțin de 65 de organizații. La comitetul U.T.C. e un adevărat dispecerat. Ovidiu Nicola, secretarul comitetului, dezbate cu colegii și prietenii săi, Pavel Fragă, secretar adjunct cu probleme organizatorice, și Nelu Draia, secretar adjunct cu probleme de propagandă, chestiunea realizării planului economic al organizației, și nu în orice fel, ci la toți indicatorii. În anul 1982 organizația U.T.C. de la I.V.A. a avut la finantate un plan de 500 mii lei și a realizat un milion. Lucrurile s-au petrecut aproape la fel și în 1983. Ponderea, se înțelege, au avut-o lucrările în sprijinul producției. Zilnic, viața organizației este punctată de evenimente: de întîmplări, de atitea și atitea fapte care dau firescul unei organizații de tineri care trăiesc și muncesc învățînd, de oameni care înțeleg că se află cuprinși într-o existență cotidiană tumultuoasă.

● **ÎN ÎNTRECERE.** Comitetul U.T.C. a luat inițiativa ca indicatorii întrecerii să fie urmăriți la nivel de organizație. Mai mult: a fost luată inițiativa ca tinerii, care nu-și realizează sarcinile de plan, să fie nominalizați; de asemenea în caietul întrecerii de la fiecare organizație să se afle și rubrici cu menționarea tinerilor care întîrzie de la program, tinerii care dau lucrări de slabă calitate sau rebuturi, cît și tinerii care își realizează și depășesc ritmurile zilnice. În urma acestor acțiuni de analiză amănunțită se fac gazete ale fruntașilor și gazete satirice.

● **O INIȚIATIVĂ REUȘITĂ.** Pe șoseaua Arad — Nădlac, pe portiunea U.T.A. — stația de tramvai Făt-Frumos, existau mari denivelări. Se ivise necesitatea, stringentă, ca drumul să fie reparat de urgență deoarece e drum cu trafic internațional intens. Tinerii de la I.V.A. și-au luat angajamentul că vor participa la reconstruirea acestei căi rutiere importante. Timp de două săptămîni, zilnic, după orele de program tinerii din organizațiile U.T.C. Vagoane speciale, Finisaj I, Sculărie, Pregătire I, Prototipuri, Finisaj II și Pregătire Montaj II au fost protagoniștii acțiunii de refacere a acestui drum. Acțiunea a fost o reușită deplină, dovedind încă o dată capacitatea de mobilizare a tinerilor organizației.

● **CU SENSIBILITATE.** În fiecare organizație există o gazetă de perete. Interesantă ni s-a părut cea a organizației U.T.C. din secția Pregătire I care cuprinde și lista cu tinerii care își aniversează pe luna în curs ziua de nastere. Din partea organizației U.T.C. li se adresează „multă sănătate, bucurii, spor în muncă și succese în viață". Și aniversau ziua de nastere Ioan Bondor, Ioan Goldea, Ioan Ardelean, Filip Butar, Augustin Măgureanu, Gheorghe Ilas, Viorica Turcanu, Irina Nagy.

● **ÎN VÎRFUL PENIȚEI.** Comitetul U.T.C. din secția Sudură I întocmește lunar la gazeta de perete un clasament al celor cu absențe nemotivate. Cei „încondeiați" se „bucură" și de o caricatură pe măsura faptei comise și de un comentariu în versuri populare. În momentul trecerii noastre prin secție se aflau în asemenea „tratament" deosebit de eficient Valerian Mîndru, Toth Istvan și Ion Făgețan.

● **PRIMII ÎN MUNCĂ.** Tot în ceea ce privește agitația vizuală aflată în custodia comitetului U.T.C. din I.V.A. trebuie să amintim de vitrina de excepție de la secția Sculărie, loc unde trăiesc și muncesc trei dintre cele mai bune organizații din întreprindere. Se află expuse, sub genericul „Primii în muncă, primii în sport", fotografii ale campionilor din secție, cupe, medalii, diplome. Gelu Turcu e campion la motociclism viteză, Daniela Dulman la tenis de masă, iar echipa de fotbal din secție își etalează o diplomă de frumoase merite.

● **CASĂ NOUĂ.** În numai 10 zile de la căsătorie, doi tineri, Ioan Manciu, lăcătuș, și soția sa, au reușit să se mute, cu sprijinul comitetului U.T.C., în casă nouă. Cu urarea binestiută: „Casă de piatră!"

● **REVENIRE.** Szabo Moise, oțelar la Turnătorie, tată a patru copii, plecase din întreprindere și lucra aiurea ca zilier. Membrii comitetului U.T.C. din întreprindere l-au căutat, au avut cu el discuții și l-au convins să se întoarcă la vechiul său loc de muncă. A trecut de atunci ceva mai bine de un an și iată că Szabo Moise muncește fără probleme, că e un tînăr bine integrat în colectivul său de muncă.

● **UN ATELIER AL TINERETULUI.** Despre activitatea de creație tehnico-științifică a tinerilor de la I.V.A. s-au spus întotdeauna numai lucruri bune, tinerii înscriindu-se cu importante premiere științifice și tehnice. Încurajați de rezultatele obținute, cei din comitetul U.T.C. au luat inițiativa amenajării unui atelier de creație tehnico-științifică al tineretului. După eforturi de aproape un an și jumătate atelierul a intrat în funcțiune, deși mai sînt de făcut încă unele dotări. Tinerii care se ocupă direct de acest atelier sînt subinginerul Nagy Gyuris Mihai, președintele comisiei tehnico-științifice, tehnicienii Alexandru Strifler și Ioan Urlea.

Iată doar cîteva aspecte din activitatea organizațiilor U.T.C. de la Întreprinderea de vagoane Arad, aspecte care se constituie, credem, într-un indicator destul de relevant asupra stilului de muncă al organelor U.T.C. de aici.

EUGEN MIHĂESCU

ÎN DIRECT, VACANȚA!

Un cinematograf modern nu are niciodată vacanță

Există ceea ce s-ar numi cinematograful de cartier, despre care circulă păreri, prejudecăți cotidiene, inofensive aparent. Așa-zisul cinematograf de cartier ar fi deci o sală mai mult sau mai puțin întreținută, frecventată de obicei de un anumit gen de public, pentru care film bun înseamnă (judecînd după asaltul caselor de bilete) un policier subțire sau o comedie ușoară. Cumva, în atari situații, cinematograful acceptă — publicul impune, și nu este locul aici să facem o descindere socio-culturală pentru a găsi principalii vinovați în comoditate și inerție, fără a uita faptul că orice generalizare nu poate fi decît pripită și nedreaptă. Drept dovadă existența „Favoritului" bucureștean, de la care multe alte cinematografe, cu firmă și pretenții, ar avea (mai ales în aceste zile de vacanță) ce și cum să învețe. „Favoritul" nu este o excepție (exemple pozitive s-ar mai găsi), cît **un model**, un model de pasiune și de bună cooperare cu alți factori de educație în vederea organizării de acțiuni instructive și educative, care să facă din această vacanță un adevărat spațiu al odihnei active, plăcute și folositoare totodată.

În principal, cinematograful „Favorit" se adresează, ca să spunem așa, locuitorilor din cartierul „Drumul Taberei". Fără să-și uite menirea, acest cinematograf, renunțînd la pasivitate, gîndește și realizează de cîțiva ani buni, împreună cu Consiliul pionierilor din sector, cele mai diverse acțiuni culturale, care să implice real pe înșiși beneficiarii lor, pionierii și școlarii din cartier. Aproape că nu trece o zi de vacanță fără un program de desene animate, fără un spectacol de muzică și poezie închinat patriei ori evenimentelor istorice din viața țării. Sigur că prioritar este filmul (documentar, artistic sau de animație), dar oricînd se va găsi loc și unui montaj literar, în interpretarea elevilor școlilor generale 204, 121, 197, 205, 193 etc., unui dialog cu o personalitate din domeniul artei cinematografice ori istoriei. Important ni se pare faptul că aici, la Favorit, nimic nu este lăsat la voia întîmplării. Totul este judicios programat, repartizat, fiecare școală știe cu ce program va participa. „Favoritul", precum ne spunea operatoarea **Iuliana Radu**, pune la dispoziția vacanței tot ceea ce-i necesar unei întîlniri a elevilor de la Școala generală nr. 204 cu scriitorul și istoricul **Dumitru Almaș**, în contextul mai larg al prezentării de filme documentare despre Unire: un concurs dotat cu premii sub genericul „Unitea națională a tuturor românilor"; un concurs pe aceeași temă pentru elevii Școlii generale nr. 164 etc. Bineînțeles că o problemă pentru organizatori nu e doar acțiunea în sine, cît audiența de care se bucură aceasta și eficiența ei. Un exemplu ar fi, după cum ne spune **Elena Cioată**, administratorul cinematografului, numărul spectatorilor la cele 20 de spectacole de film românesc de pînă acum: 17 000 de elevi, cifră care ne scutește de orice comentariu. Așa se explică de ce în ultimii 5 ani, „Favoritul" a cîștigat premiul întîi la concursul organizat între unitățile cinematografice în ceea ce privește acțiunile culturale, cele menite să facă din difuzarea filmului un act de cultură și informare. Sigur că ar fi multe de făcut în continuare, că o parte din aceste acțiuni se pot continua și în timpul anului școlar (duminica dimineața, spre exemplu), cinematograful devenind (așa cum e normal să fie) o adevărată instituție de cultură și educație, indiferent de distanța ce o separă sau nu de centru.

SORIN PREDA

Cărțile copilăriei

La început, pricepeam doar ilustrațiile din cartea aceea. Mi le explica un văr mai mare: „Desenul ăsta care pare o pălărie, de fapt e un șarpe boa care a înghițit un elefant". În paginile următoare, apărea un băiețel cu păr auriu, mai întîi lîngă o floare, apoi, cocoțat pe niște mingi „Astea sînt planete!", împreună cu un om încruntat, cu un om care ținea un felinar în brațe și așa mai departe. „Băiatul acesta e Micul Prinț!" mi-a explicat cu gravitate vărul meu. Cînd am rămas singur, am repetat de mai multe ori, în șoaptă, numele băiețelului cu păr auriu. Era singurul meu mijloc de a mă apropia mai mult de o cunoștință nouă.

Prin clasa a VI-a, aș fi putut povesti și eu unui văr mai mic că desenul care părea o pălărie era de fapt un șarpe boa cu un elefant în burtă. „Micul Prinț" se afla atunci pe raftul cel mai de jos al bibliotecii, de unde îl scoteam mai cu ușurință.

În clasa a IX-a, cartea aceasta subțire, care aproape se pierdea printre celelalte se găsea pe raftul al treilea sau al patrulea. Atunci am citit-o din nou, pentru pagina întîlnirii cu vulpea care aștepta ca cineva să o îmblînzească.

Zilele astea, căutînd prin bibliotecă, am descoperit că „Micul Prinț" ajunsese pe raftul cel mai de sus al bibliotecii, între Abecedar și primul meu manual de științele naturii. Am încercat, firește, să-i găsesc un loc mai potrivit. Între cărțile cu basme nu stătea bine. N-avea loc nici lîngă „Amintirile" lui Creangă, nici lîngă „Emil și detectivii", nici lîngă „Cartea cu jucării". Nici măcar între celelalte cărți ale scriitorului-pilot nu se potrivea. Așa că am pus-o înapoi, pe raftul acela unde nu ajung mai niciodată, între Abecedar și manualul de „Naturale".

C. TEODORESCU

HOBBY-DICȚIONAR

FILATELIE (II)

12 reguli elementare:

● Este de preferat să vă procurați mărci mai rare și de valoare mai mare, decît să acumulați cantități mari de mărci de valoare neînsemnată. Cele rare vor fi întotdeauna mai greu de procurat și, în consecință, mai ușor de schimbat sau de plasat.

● Nu achiziționați serii incomplete sau scurte. Completarea lor nu se va putea face decît cu greu, iar cel ce vi le oferă probabil că a pierdut nădejdea de a le putea completa.

● Seriile complete trebuie să fie alcătuite fie numai din mărci neobliterate, fie numai din mărci ștampilate. Amestecul de mărci uzate și neuzate în aceeași serie nu constituie o completare și dăunează aspectului colecției.

● Nu includeți în colecții mărci defecte, reparate sau cu dantelura incompletă. Astfel de mărci nu numai că nu îmbogățesc colecția, dar o și depreciază.

● Mărcile cu ștampile foarte încărcate sau pătate sînt depreciate. Prezența lor dă colecției un aspect neîngrijit.

● Nu atingeți mărcile neobliterate cu mîna; prospețimea lor va avea de suferit, iar valoarea lor se va deprecia. Așadar — numai pensета!

● Dacă pe guma unei mărci apar pete de oxidare, este preferabil să spălați guma. Lăsînd oxidul pe loc, el va străpunge guma și va ataca însăși hîrtia mărcii, depreciind-o total și iremediabil.

● Cînd întîlniți mărci mai vechi pe plicuri, nu vă grăbiți să le dezlipiți prin spălare. De cele mai multe ori valoarea lor este mult mai mare pe plic.

● Nu spălați mărcile de pe plicuri colorate (mai ales cele violete, portocalii și galbene), deoarece aceste culori nu rezistă la spălare și pot păta mărcile.

● Începătorii pot folosi albume cu căsuțe tipărite. Pentru colecționarii avansați se recomandă folosirea foilor albe sau cadrilate. În nici un caz foile albumelor cu căsuțe nu vor fi folosite pentru prezentarea colecțiilor în expoziții, fie ele mici sau mari.

(G. N.)

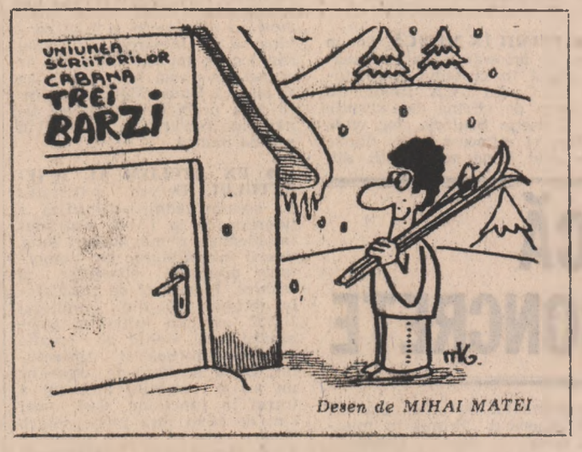

Desen de MIHAI MATEI

UMOR

– De ce ești trist, Costele?
– Tata mi-a transformat schiurile.
– Și cum sînt acum?
– Surcele.

★

La un moment dat, ghidul muzeului spune turiștilor:
– Acesta e un pat celebru. În el au dormit Balzac, Beethoven, Napoleon și Van Gogh.
– Cred că dormeau foarte înghesuiți, își dădu cu părerea unul dintre ascultători.

IN TREN

– Draga mea, e bun locul pe care-l ai?
– Foarte bun.
– Nu te trage la geam?
– Deloc.
– Canapeaua, perna de sus sînt bune?
– Foarte comode, cred că o să și dorm puțin.
– Atunci hai să schimbăm repede locurile.

S. ALEXANDRU

CARNET RUTIER

Iarna bucureșteană pe... patru roți

Condițiile meteorologice foarte schimbătoare din această iarnă, alternarea zilelor însorite cu perioade de vreme închisă, în care apar precipitații sub formă de ploaie, lapoviță sau ninsoare, impun din partea conducătorilor auto o atenție specială. Adaptarea manierei de conducere la condițiile meteo-rutiere este imperativul zilei pentru toți cei aflați la volan, **care trebuie să vegheze în permanență la siguranța circulației, veghind implicit la propria lor siguranță. Șofînd imprudent, riscant și... sportiv, pînă și cei mai experimentați conducători auto pot avea „surpriza neplăcută de a provoca accidente sau de a fi implicați în evenimente rutiere, care se soldează atît cu pagube materiale importante, dar și, sau mai ales, cu răniri și zile de spitalizare, în cel mai bun caz!**

Ce a relevat un „filtru total"

Simbătă seara, lucrătorii Serviciului circulație din Miliția municipiului București, au efectuat o acțiune-filtru, cu caracter preventiv, pentru depistarea conducătorilor auto care încălcau, sub o formă sau alta, regulile de circulație. Cu acest prilej, au fost reținute, în vederea suspendării, 57 de permise, dintre care — rețineți! — 49 pentru conducere sub influența băuturilor alcoolice! **Unul dintre cei depistați a fost Ilie Mirilă, care circula pe Bulevardul Ghencea, cu autoturismul nr. 2-PH-7878, după ce petrecuse zdravăn, „la un pahar". Același „filtru total" a condus și la** depistarea altor nereguli, cum ar fi neefectuarea în termen a verificării tehnice anuale, folosirea incorectă a luminilor, nereglarea farurilor sau chiar conducerea cu permis necorespunzător, **cum a fost cazul lui Ștefan Constantin, aflat la volanul autoturismului Dacia nr. 4-B-5919, deși avea permis pentru... motocicletă!**

Atenție, carosabil alunecos!

În cursul dimineții de ieri, pînă la ora prînzului, s-au consemnat pe raza municipiului București nu mai puțin de 37 de tamponări, cauzate, în principal, de trei factori: neadaptarea vitezei la carosabilul alunecos, nepăstrarea unei distanțe corespunzătoare în mers, și neasigurarea temeinică la schimbarea direcției. **La toate acestea, trebuie adăugată vizibilitatea redusă considerabil de ceață și de precipitații, ca și traficul rutier intens pe principalele artere de circulație. Iar nu în ultimul rînd trebuie amintit pericolul deloc neglijabil reprezentat de indisciplina unor pietoni, angajați în traversare pin locuri nepermise și fără să se asigure. Dealtfel, edificator în acest sens este faptul că,** numai în cursul zilei de luni, la București s-au înregistrat 7 cazuri de pietoni accidentați, din cauza indiferenței cu care au tratat regulile elementare de circulație.

În caz de tamponare...

...trebuie să știți că legea prevede prezentarea obligatorie, în cel mai scurt timp, a ambilor conducători auto, la Serviciul Circulație din strada Candiano Popescu nr. 57 (telefon: 20 30 30, interior: 260 sau 265). **Precizînd că este vorba despre tamponările ușoare în care nu s-au înregistrat răniri de persoane, subliniem încă o dată obligativitatea prezentării la serviciul amintit cu atît mai mult cu cît circulația cu mașina avariată fără dovada eliberată de forul competent este interzisă, fiind sancționată potrivit legii.**

Reamintim, totodată, conducătorilor auto, că, în cazul unei tamponări, plata reparațiilor mașinii care a avut prioritate în momentul coliziunii este suportată de ADAS, grație asigurării prin efectul legii a celui vinovat. **Acesta urmează să plătească doar reparațiile mașinii sale, în cazul că nu beneficiază de o asigurare CASCO.**

Rubrică realizată de HORIA ALEXANDRESCU cu sprijinul M.M.B., DIRECȚIA CIRCULAȚIE

Umbre și lumini *)

A apărut, discret, cel de-al treilea volum de versuri semnat de Toma Roman și intitulat **Larguri**. Prin tematică și modul de a gîndi poezia, continuă mai mult tatonările din **Arcedava** (1976), decît experiența lirismului obiectivat întruchipată în **Cartea cu Immanuel** (1981). Obsesia mării și, implicit, a largurilor, viziunea amiezii, jocul cosmic de lumini și umbre al inserării, erotismul spiritualizat sînt cîteva din constantele acestei lirici sprijinite pe o percepție difuză a realității, accentuată grafic de enervanta renunțare la punctuație. Este o frondă gratuită, ce afectează, în mod paradoxal, fluența lecturii și ritmul genuin al versului: „Dacă mă întorc în cosmarul grădinii — culege-mă / ți-am spus după o procesiune toridă de zile / nesfîrșite în așteptări fumul amurgurilor / alinindu-mă cu glasuri de păsări spre depărtările / de lumini mișcătoare cît necuprinsul / gol fericit al odihnei" **(Gol fericit)**.

Cele șase secțiuni ale cărții: **Anul o mie, Doi, Pribegirea, Fotografii, Bestiarum** și **Ce caut** conferă coerență volumului tocmai prin această unitară percepție a lumii, fiecare poem transcriind febrila translație a pastelului spre viltorile peisajului sufletesc, resorbite în reverie sau coșmar. Un poem programatic — **Ce caut** — reprezintă radiografia unei astfel de stări poetice, starea de veghe a poetului la izbăvirea ființei sale prin imaginar: „tărmuri fără speranță lentile / pierdute din rame ah cum adormeam / pe mările chinei o pereche de aripi / vederi din ardeal mici suferințe / smochini o galeră romană, nasturi / și multe altele toate lacome de mingiieri / foșnind între patru pereți pentru / adîncul aievea și mișcătorul / gol al ființei ce nemilos caută-n toate / o împlinire".

Împlinirea ființei prin somnie și imaginar este corolarul unei poetici a trăirii cu vagi rădăcini blagiene, sesizabile și în solul altor poeme, prin prestanța semnului: „și totuși așteptăm răspunsuri / ce izbucnind în zori să vie / și semne ca acesta: mut" **(Semne)** ori elogiul tăcerii, vorbelor țîndu-le preferate, încă din **Cartea cu Immanuel**, petalele de trandafir. Gura fiind „o capcană de umbre", lumea poetică se ia, îndeobște, în stăpînire prin ochi. Imaginea, adesea aburită, este plăsmuirea unei subtile tehnici a evanescenței, prin care fuzionează contrariile: „atunci faci semn: să chemi sau să respingi / esența feluritelor ființe / ce tresărînd te prăvălesc în somn / în lac în turn: unește și desparte / cum umbrele cantoanelor pitice / revin în zgomotul de tren / și da și nu — aproape și departe" **(Aproape și departe)**. De aici sensibilitatea pentru perspectivă, hașurarea cu umbre și lumini a obiectului poetic și intuiția unui „joc fără sfîrșit / al beției de umbre / desfășurat în cetate". Intuiție fertilă sub raport poetic prin tributul datorat platonismului — în loc de lucruri, poetul percepe „umbra" lor, sugestiv copleșitoare: „umbre de tramvaie zăngăneau" — și prin evaziunea în imaginar: „intri în cărarea de metal a umbrei / visul ca un țipăt te înlănțuiește".

Succedaneul artistic al predilecției pentru clar-obscur ar putea fi oximoromul: „Speranțe în **alb întuneric** / mă poartă-n-tre umbre o rază / împletind defilee de febră" **(Vine cu murmurul)**, reliefînd tensiunea contrariilor ce susține volumul, chiar și în plan tematic, fervorii umbrei noptatice corespunzîndu-i „amiaza cu artpt".

Același halou evanescent învăluie și poemele erotice din ciclul **Doi**, de un straniu serafism, imponderabile prin aparenta lipsă de forță a expresiei poetice. Este o aparență la a cărei subminare trebuie să contribuie poetul însuși, printr-o mai riguroasă tratare a „cenușiului" de limbaj.

ECATERINA VAUM

*) **Toma Roman — LARGURI**, București, Ed. Albatros, 1983. Lector Gabriela Negreanu.

Jurnal de lectură

„Vrem să fim o nație una, puternică și liberă"

(Urmare din pag. I)

și au armat toate brațele, au vărsat atîta sînge în acești doi ani din urmă, sînge ce va curge mereu pînă ce carta Europei se va preface, statuile intemeiate pe conculată, pe călcarea drepturilor națiilor se vor zdrobi, națiile se vor reîntregi în libertatea lor și sfînta alianță a popoarelor se va întocmi; astăzi (...) este vremea, zicem, ca și nația română să ridice stindardul unității sale, stindardul mărimei și vitejiei trecute a părinților, stindardul lui Mircea, Ștefan și Mihai, stindardul de viață și de mîntuire. [...]

Revoluția de la 1848 a vrut ca românul să fie nu numai liber, dar și proprietar, fără care libertatea și egalitatea e minciună. Pentru aceea adaugă la deviza sa cuvîntul frăție, această condiție de căpetenie a progresului social. Ea fu o revoluție socială.

Revoluția viitoare nu se mai poate mărgini a voi ca românii să fie liberi, egali, proprietari de pămînt și de capital și frați asociați là faptă unui progres comun. Ea nu se va mărgini a cere libertatea dinlăuntru, care e peste putință a dobîndi fără libertatea din afară, libertatea de supt domnirea străină, ci va cere unitatea și libertatea națională. Deviza ei va fi dreptate, frăție, unitate. Ea va fi o revoluție națională.

Aceasta este calea ce va lua revoluția română în viitor.

Și numai atunci cînd războiul sfînt va mîntui nația de apă, sarea străinilor și o va reîntregi în libertatea și unitatea sa, adunarea poporului. Constituanta, va putea să realizeze în pace toate reformele politice și sociale de care el are nevoie și să constituieze domnirea democrației, domnirea poporului prin popor. A crea o nație! O nație de frați, de cetățeni liberi, aceasta este, români, sfînta și marea faptă ce Dumnezeu ne-a încredințat. În zadar veți îngenunchea și vă veți ruga pe la porțile împăraților, pe la ușile miniștrilor lor. Ei nu vă vor da nimic, căci nici vor, nici pot. Fiți gata dar a o lua voi, fiindcă împărații, domnii și boierii pămîntului nu dau fără numai aceia ce le smulg popoarele. Fiți gata dar a vă lupta bărbătește, căci prin lucrare și jertfire, prin sîngele vărsat poporul dobîndește cunoștința drepturilor și datoriilor sale. Ziua izbîndirii, ziua dreptății se apropie, în care se vor rădica popoarele ca să mături rămășița tiranilor de pe fața pămîntului. Atunci vă veți rădica și voi toți ca unul și veți începe lupta națională, lupta mîntuirii. Atunci nu veți mai fi singuri în fața dușmanului, ci toate popoarele Europei vor alerga într-ajutorul vostru și vor sta împreună cu voi, căci, acum toate au simțit că au unul și același dușman și că împreună unite trebuie să se lupte contra lui. Voi însă veți avea norocirea și gloria d-a-l întîmpina mai întîi, d-a sta în avangarda civilizației în contra barbariei ca în veacul de mijloc, dar ca atunci, laurele ce veți dobîndi va crește în mîna voastră și va umbri universul. [...]

(N. BĂLCESCU, Mersul revoluției în istoria românilor, 1850, septembrie, 16/28, Paris).

PRESTIGIUL PE PIAȚA EXTERNĂ

(Urmare din pag. I)

rioadă am declanșat o astfel de acțiune menită să contribuie la devansarea termenelor de livrare a unor loturi pentru export. De asemenea, am format echipe specializate din cei mai bine pregătiți tineri, echipe care să verifice bucată cu bucată toate produsele din aceste loturi.

— Să nu uităm acțiunile de la sculărie, adaugă tînărul matrițer Ion Cojocaru. Și în acest an vom fabrica și exporta o cantitate mare de felinare tip 107, or, se știe, de regulă matrițele pentru acestea rezistă la fabricarea a doar 60 000—70 000 bucăți. Este, așadar, absolut necesar ca în acest an să creștem durata de funcționare a matrițelor și, totodată, să scurtăm la maximum perioada de pregătire a fabricației și de asigurare a SDV-isticii necesare. Apoi, și nouă, celor de la sculărie, ne revine sarcina de a găsi noi soluții de confecționare a unor matrițe polifuncționale, de mare productivitate și care să diminueze consumurile de materiale și manoperă, contribuind astfel la reducerea costurilor, la optimizarea cursului de revenire.

Evident, și aici sfera de manifestare a inițiativei tinerilor este practic nelimitată, lucru pe care ei îl înțeleg cît se poate de bine. Că așa este, o dovedesc și permanenta perfecționare și modernizare a parcului de matrițe, acestea permițînd executarea și livrarea în cele mai bune condiții a produselor destinate partenerilor străini.

— La fel de mult, desigur, mai ales acum, în condițiile generalizării acordului global, contează și permanenta perfecționare a pregătirii profesionale, ne spune tînărul maistru Virgil Dobrică. După cum vedeți, la noi, în atelierul 1 matrițe, se lucrează în flux, și este suficient că un singur participant la procesul tehnologic să fie mai puțin pricepuț pentru a-i întîrzia și pe ceilalți. Sigur că nu se întîmplă așa ceva, luăm din timp măsuri și cîștigurile sînt pe măsura eforturilor, fiecare cîștigînd suplimentar, în funcție de priceperea și vrednicia dovedite, 500—600 de lei pe lună, iar cei din formațiile specializate în producția pentru export — care dețin ponderea dealtfel — cîștigă și mai mult.

— Aminteați că exportul deține o pondere importantă la nivelul atelierului, chiar în aceste zile de început de an produsele aflate în fabricație fiind aproape în totalitate destinate desfacerii pe piața externă.

— Așa este, și pentru perioada imediat următoare pentru întreg anul 1984 ne revin responsabilități mult sporite pe această linie. Tocmai de aceea, în colaborare cu specialiști ai institutului nostru de profil și ai Întreprinderii Electrotimiș, ne-am dotat deja cu 5 roboți de mare productivitate, meniți să elimine locurile înguste și timpii morți, să crească productivitatea muncii și calitatea produselor pentru export. Urmare a bunei experiențe dobîndite anul trecut, a dotării tehnice de care dispunem, sîntem cu toții convinși că anul 1984 va fi anul afirmării și mai depline pe piața externă a produselor noastre, așa cum dealtfel o demonstrează și solicitările sporite ale partenerilor noștri din întreaga lume. Tocmai de aceea, vrem să facem încă din prima lună a lui 1984, ca, dealtfel din întregul an, o perioadă a livrărilor în avans.

• PUBLICITATE PENTRU TINERET •

IARNĂ ÎN MAGAZINE

În sezonul de iarnă — o ținută vestimentară adecvată. Pentru a răspunde acestui deziderat al dv., magazinele de specialitate ale comerțului de stat vă pun la dispoziție o mare varietate de confecții, tricotaje și încălțăminte pentru sezonul rece.

Noile modele se remarcă prin linia croielii în pas cu moda actuală.

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
INSTITUTUL DE PETROL ȘI GAZE PLOIEȘTI
anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE UTILAJ TEHNOLOGIC
Catedra fizică, electrotehnică, automatică, informatică

Șef lucrări, disciplinele: Instalații electrice și elemente de automatizare, Electronică industrială și automatizare, poziția 22.

Șef lucrări, disciplinele: Sisteme informatice și analiză economică, Metode numerice și programare, Instalații electrice și elemente de automatizare, poziția 23.

FACULTATEA DE FORAJUL SONDELOR ȘI EXPLOATAREA ZĂCĂMINTELOR DE PETROL ȘI GAZE
Catedra forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de petrol și gaze

Asistent, disciplinele: Fizico-chimia zăcămintelor de hidrocarburi, Tehnologia extracției petrolului, poziția 40.

Asistent, disciplina: Proiectarea exploatării zăcămintelor de hidrocarburi, poziția 41.

Asistent, disciplina: Geofizică, poziția 42.

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA ȘI CHIMIZAREA PETROLULUI ȘI GAZELOR
Catedra de chimie

Asistent, disciplina: Chimie, poziția 26.

Catedra inginerie petrochimică

Șef lucrări, disciplinele: Tehnologia distilării petrolului, Tehnologie chimică și petrochimică, poziția 14.

Candidații la concurs vor depune la sediul Institutului de petrol și gaze Ploiești, b-dul București, nr. 39, cererea de înscriere însoțită de datele prevăzute de Legea nr. 6/1969 privind Statutul personalului didactic din R.S.R., publicată în Buletinul Oficial al R.S.R., partea I, nr. 33/15 III 1969 și de Instrucțiunile M.E.I., nr. 84 539/1969, astfel:

— pentru posturile de șef lucrări, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, iar concursul se va ține la sediul institutului în termen de 90 zile de la data expirării termenului de înscriere;

— pentru posturile de asistent, în termen de 15 zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul Oficial, iar concursul se va ține la sediul institutului, în termen de 15 zile de la data expirării termenului de înscriere.

TELEGRAMĂ

Tovarăşului HERBERT MIES

Preşedintele Partidului Comunist German

Cu prilejul realegerii dumneavoastră în funcţia de preşedinte al Partidului Comunist German, vă adresez cordiale felicitări şi cele mai bune urări de succes în activitatea de viitor.

Îmi exprim convingerea că relaţiile de prietenie dintre Partidul Comunist Român şi Partidul Comunist German se vor dezvolta şi în continuare în interesul partidelor şi ţărilor noastre, al cauzei socialismului, păcii, destinderii, securităţii şi colaborării în Europa şi în întreaga lume.

NICOLAE CEAUŞESCU
Secretar general
al Partidului Comunist Român

CINEMA

MIEZUL FIERBINTE AL PÎINII: Scala (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20). Cultural (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,15 ; 18 ; 20).
PROGRAM DE DESENE ANIMATE: Doina (orele 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 17,30).
STEJAR, EXTREMĂ URGENŢĂ : Timpuri Noi (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
BALUL DE SÎMBĂTĂ SEARA : Doina (orele 15,15 ; 19,15).
DRAGOSTEA ŞI REVOLUŢIA : Feroviar (orele 9 ; 11 ; 13 ; 15 ; 17 ; 19). Melodia (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
CĂRUŢA CU MERE: Drumul Sării (orele 15,30 ; 17,30 ; 19,30).
MISTERELE BUCUREŞTILOR : Cotroceni (orele 15 ; 17,15 ; 19,30).
O LEBĂDĂ IARNA: Pacea (orele 15,30 ; 17,30, 19,30).
POVESTEA CĂLĂTORIILOR : Volga (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20). Tomis (orele 9 ; 11,15 ; 13,30, 15,45 ; 18 ; 20).
DE DRAGUL TĂU, ANCA: Cosmos (orele 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 15,30 ; 17,30 ; 19,30). Buzeşti (orele 15,30 ; 17,30 ; 19,30).
MELODII LA COSTINEŞTI : Popular (orele 15 ; 17,15 ; 19,30).
VRACIUL: Grivita (orele 9 ; 11,30 ; 14 ; 16,15 ; 19,30).
COMOARA ULTIMUL CARTUŞ: Progresul (orele 15 ; 18,30).
NAUFRAGIUL : (Sala Mică a Palatului R.S.R., (orele 17,15 ; 20).
AFACEREA PIGOT: Patria (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20,15). Bucureşti (orele 8,45 ; 11 ; 13,15 ; 15,45 ; 18 ; 20,15). Modern (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20). Favorit (orele 8 ; 10 ; 12 ; 14 ; 16 ; 18 ; 20).
CĂLĂREŢUL, CU CALUL DE AUR: Lucefărul (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
FĂRĂ PANICĂ, VĂ ROG: Festival (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
ÎNDRĂGOSTIT LA PROPRIA DORINŢĂ: Central (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
CENUŞĂ ŞI DIAMANT: Union (orele 9,30 ; 11,30 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
PE ARIPILE VÎNTULUI: Capitol (orele 9 ; 13,30 ; 18).
SATRA: Ferentari (orele 15,30 ; 17,30 ; 19,30).
INIMĂ SINCERĂ: Viitorul (orele 15,30 ; 17,30 ; 19,30).
CĂLĂREŢUL FĂRĂ CAP: Munca (orele 15 ; 17,15 ; 19,30).
CAPTURAŢI-I LA BARIERĂ : Arta (orele 9 ; 11 ; 13,15 ; 15,30 ; 17,45 ; 19,30).
O AFACERE MURDARĂ: Excelsior (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 16 ; 18,15 ; 20,15). Aurora (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20). Flamura (orele 8,15 ; 12 ; 14 ; 16 ; 18 ; 20).
CAPCANĂ NEOBIŞNUITĂ: Lira (orele 15,30 ; 17,30 ; 19,30). Floreasca (orele 9 ; 11 ; 13 ; 15,30 ; 17,45 ; 20).
LANŢUL AMINTIRILOR: Victoria (orele 9 ; 12,15 ; 15,30 ; 19).
AVENTURA ÎN ARABIA: Giuleşti (orele 9 ; 11,15 ; 13,30 ; 15,45 ; 18 ; 20).
GARĂ PENTRU DOI : Studio (orele 10 ; 12,30 ; 15 ; 17,30 ; 20).
TOATE MI SE ÎNTÎMPLĂ NUMAI MIE: Gloria (orele 8,30 ; 10,15 ; 14,15 ; 16,15 ; 18,15 ; 20,15).
CASCADORUL HOOPER: Flacăra (orele 15 ; 17 ; 19).

TV

MIERCURI, 11 IANUARIE

15,00 Telex. 15,05 Consultaţii în sprijinul învăţămîntului politico-ideologic ● Creşterea mai puternică a eficienţei economice, a productivităţii muncii — factor principal de accelerare a progresului economico-social. 15,20 Rezultatele tragerii pronoexpres. 15,25 Un cîntec pe adresa dv. 15,30 Emisiune în limba maghiară (parţial color). 16,30 Închiderea programului. 20,00 Telejurnal (parţial color) ● Actualitatea în economie. 20,20 Arc peste timp. 24 Ianuarie 1859—1984 ● Unirea — voinţa şi înfăptuirea maselor populare. 20,35 Melodii şi interpreţi. 20,45 Fotograme din realitate. 21,20 Videoteca internaţională (color). 21,45 Telejurnal (parţial color). 22,00 Închiderea programului.

MĂDĂRAŞ — O COMUNĂ CU IEŞIRE LA MARE

REPORTAJUL NOSTRU

Cooperativa agricolă de producţie Mădăraş, din Bihor, are vite, citeva sute de mii de păsări, are cai de povară cum rar se pot vedea prin alte locuri, atelaje, în sfîrşit cîteva zeci de maşini şi tractoare, adăposturi moderne, tot inventarul necesar unor buni gospodari, dar mai are şi mare. Da, o mare proprie. O mare cu plaje şi valuri, cu „litoral" şi instalaţii, cabine de masaj şi gimnastică medicală, prevăzute cu tot ce există în modernele staţiuni balneoclimaterice, pentru refacerea capacităţii fizice a oamenilor trimişi la tratament. O mare cu apă în care se poate face baie tot timpul anului, pentru că izvoarele sale ţîşnesc fierbinţi din adîncurile pămîntului. Sînt zile, după spusele preşedintelui C.A.P.-ului, Teodor Maghiar, cînd aici, pe plajele de la Mădăraş, se string mai bine de 5 000 de oameni care-şi caută de odihnă şi sănătate. Şi cooperativa adună astfel anual venituri ce se cifrează la peste 1 milion de lei, investind pentru aceasta, în urmă cu mai mulţi ani, doar banii necesari captării apei, construirii bazinelor şi amenajării instalaţiilor pentru băi şi tratamente termale.

Sigur, pe lîngă celelalte peste 120 milioane lei, cît reprezintă venitul anual al cooperativei, milionul acesta contează mai puţin şi s-ar putea renunţa la el. „Dar de ce, spune Teodor Maghiar şi oamenii săi, dacă apa tot o avem aci în curte şi aproape ne trece peste prag, de ce, dacă aici vin să-şi petreacă timpul liber oameni din Constanţa, din Iaşi, Suceava şi din alte părţi ale ţării ? Practic, cu excepţia medicului şi a personalului sanitar de specialitate pe care îl asigurăm tot noi, doar cîţiva oameni se ocupă de ordine şi curăţenie, banii veniţi acum de la sine. Totul vine, leu cu leu, milion cu milion, de la cum ştii să-ţi organizezi lucrul !"

Şi dovezi, despre această folositoare ştiinţă a organizării muncii, există aici la Mădăraş în tot satul. Una dintre ele o constituie chiar cifra amintită mai sus : 120 milioane lei venitul anual al cooperativei, după ce în 1949, la înfiinţare, zestrea unităţii se compunea doar din cîţiva cai şi 75 000 de lei. Cum s-a produs acest salt, cum au devenit mădărăşenii milionari ? Prin muncă, este răspunsul cel mai simplu. „Bine, bine spune Teodor Maghiar, dar au muncit şi alţii, nimeni nu a stat cu braţele în sîn, în toată această vreme. Dar nu este de ajuns să munceşti. Trebuie să pui şi ştiinţă în muncă, să rămîi în pas cu vremea. Noi aici, să ştiţi nu exagerăm cu nimic, învăţăm tot timpul. Chiar dacă de o viaţă creştem vite sau cultivăm pămîntul, ne însuşim tot ce ne poate fi de folos despre acest lucru, orice idee nouă, interesantă care se potriveşte muncii în cooperativă".

Una din aceste idei noi, interesante însuşite de cooperatorii din Mădăraş a fost creşterea vitelor în baterii, pe mai multe rînduri. Aşa sînt crescute acum aici în spaţii relativ mici, 200 de vaci cu lapte, de la care se obţine anual o producţie de peste 6 000 de litri de lapte pe cap de vită, cu un preţ de cost ce depăşeşte cu puţin 1 leu litrul, aşa sînt crescuţi 400 de viţei pentru îngrăşat, ce rotunjesc anual cu cîteva milioane veniturile unităţii. Apoi, o altă valoroasă idee, este creşterea puilor de carne în hale suprapuse. Într-o serie, care înseamnă circa 56—60 de zile, aici la Mădăraş sînt crescuţi, pînă ating greutatea de 1,1 kilograme, nici mai mult nici mai puţin decît 320 000 de pui de găină, respectiv, aproape 2 milioane de pui pe an. Şi pentru munca ce trebuie efectuată în complexele de pui sînt necesari doar cel mult 30 de oameni. Mădărăşenii au hotărît să-şi facă în cooperativă şi o mică fabrică de nutreţuri combinate, pentru a evita necazurile întîmpinate în alţi ani, cînd cooperativa deşi avea repartiţie nu avea furaje concentrate pentru vite, dar şi pentru a reduce cheltuielile, ştiut fiind aici faptul că ceea ce produci cu forţele proprii te costă mai puţin. Pentru că, nu numai furajele sînt asigurate de la fabrica proprie aici la Mădăraş, ci şi sămînţa pentru trifoi şi lucernă, pentru sfeclă, pentru aproape toate culturile. Şi iată anual, din cele peste 3 200 hectare, suprafaţă cultivată a unităţii, 500 ha sînt însămînţate cu trifoi şi lucernă, de pe fiecare hectar de astfel de cultură obţinîndu-se 5 coase, ceea ce înseamnă o bază bună de furaje suculente, hrănitoare.

Reparaţiile diverselor maşini şi utilaje sînt executate tot de către cooperatori în atelierele proprii. „Avem aici peste 2 700 de motoare, de diferite puteri, pentru acţionarea instalaţiilor din complexele de vite, din depozite şi din alte sectoare ale unităţii noastre — remarca Teodor Maghiar. Cînd se defectează unul ar trebui luat în traistă de către mecanic şi plecat cu el la Oradea sau la Salonta, unde există ateliere de bobinat. Că cheltuim bani cu reparatul este, să zicem, firesc dar cum se vede astfel se cheltuieşte şi timp. Şi de aceea ne-am înfiinţat aici un atelier de bobinaj, reducînd şi cheltuielile pentru reparaţii şi folosindu-i pe oameni la muncile pentru care sînt pregătiţi"

Vorbindu-ne despre oameni, despre cooperatorii în fruntea cărora se află chiar de atunci din 1949, de la înfiinţare, Teodor Maghiar a ţinut să precizeze faptul că tot ce s-a realizat 35 de ani, cîţi au trecut din viaţa cooperativei, aici la Mădăraş, este rodul muncii întregii obşti, rodul muncii şi gîndirii tuturor. „Am preferat întotdeauna — spune preşedintele cooperativei — în locul măsurilor administrative şi birocratice, consultarea, dezbaterea problemelor cu toţi cooperatorii. Am învăţat de la toţi cei care aveau să ne spună ceva, să ne dea o idee. Pentru că nu avem aici treburi care ne privesc pe unii din noi, pe preşedinte sau pe cei de la zootehnie, în sfîrşit pe mai ştiu eu cine. Tot ce se întîmplă aici ne priveşte pe toţi şi de aceea toţi trebuie să ştim ce şi cum se întîmplă".

Cum se întîmplă că fiecare om dintre cei care lucrează în sectorul zootehnic ridică lunar de la caserie 3 000—3 600 de lei, iar cei de la producţia vegetală 2 600—3 000 de lei ? „Păi, prin cointeresare şi disciplină, spune Teodor Maghiar. Pe lîngă vaci şi viţei mai avem aici circa 4 000 de oi, 1 000 de porci, alte acareturi. Ne-am depăşit planul la porumb, am făcut planul la toate celelalte culturi, la sfeclă realizînd mai bine de 40 de tone la hectar, am depăşit planul la fondul de stat. Făcînd toate acestea am realizat, normal nu, venituri ! Şi împărţite pe oameni ele sînt într-adevăr ridicate. Că veniturile noastre sînt bune, însă, explicaţia o constituie, repet, organizarea, disciplina. Programul de lucru în cooperativă începe pentru toţi cel mai tîrziu la ora 7, ca să nu mai spunem că în multe sectoare avem program permanent. Apoi, pe timpul iernii, cînd este mai puţin de lucru în cîmp, o parte din oameni lucrează într-un atelier de confecţionat mături, care ne aduce anual un venit de 40—50 mii lei, sămînţa de sorg rămasă fiind folosită drept hrană pentru oi. Permanent unul dintre cei 12 ingineri ai cooperativei, dintre veterinari sau dintre ceilalţi specialişti rămîne noaptea ofiţer de serviciu pe unitate, astfel că, folosind un termen specific activităţii din industrie, activitate însuşită tot mai mult de noi, zi şi noapte avem asigurată asistenţă tehnică în toate sectoarele".

Iată deci cîte se pot face într-un sat. Într-un sat permanent deschis spre marea performanţă, spre toate sursele de venituri, în care oamenii, mic şi mare deopotrivă, pun mare preţ pe profesia lor de ţărani, pe pămîntul care bine lucrat le răsplăteşte înzecit efortul, pe braţele şi mintea lor care iată ştiu scoate bani din orice, ştiu produce în ograda proprie tot ce este necesar vieţii, obştii şi încă mult pe deasupra, pentru satisfacerea necesităţilor celor de la oraş, în schimbul maşinilor şi celorlalte produse industriale primite. Într-un sat care şi-a păstrat şi dezvoltat condiţia sa de plai al muncii şi hărniciei, de grădină roditoare şi holdă bogată, de leagăn al spiritului românesc.

NICOLAE MILITARU

Mecanizatorii şi utilajele, în cel mai scurt timp, gata de start!

(Urmare din pag. I)

centrul de reparaţii capitale. S.M.A.-ul este organizat pentru reparaţii la combinele C 12 şi la tractoare. Tot în cadrul centrului de reparaţii capitale funcţionează şi un atelier de reconditionat şi încărcat acumulatori, o linie specializată în repararea instalaţiilor electrice de la tractoare şi combine autopropulsate. În aceste două ateliere specializate au fost cooptaţi cei mai buni mecanici şi mecanizatori din secţiile pe care le are în subordine S.M.A.-ul.

— Pentru anul 1984, mai precis pentru campania care bate la uşă, ce utilaje sînt incluse în procesele de revizuire şi reparaţii ?

— Avem de intervenit la un număr de 153 tractoare, precum şi la 58 grape cu discuri, 26 semănători pentru prăşitoare, 20 maşini pentru administrat gunoi, 20 MA-uri şi alte agregate care vor concura la bunul mers al lucrărilor în această primăvară. Stadiul reparaţiilor se înscrie în graficele stabilite, mai puţin la tractoare, unde procentul se ridică la doar 60 la sută. În aceste zile toate forţele sînt concentrate la acest obiectiv, fiind create toate condiţiile ca pînă la 1 februarie să dăm tuturor avizul „bun de intrat" în tarla.

— Unităţile S.M.A. au şi sarcina de a recondiţiona o serie de piese de schimb. Cum se acţionează în această direcţie la Stîlpu ?

— Pentru a evita stagnările reviziilor şi reparaţiilor, în cadrul atelierelor şi secţiilor s-a trecut masiv la recondiţionarea de piese şi repere pentru tractoare şi alte utilaje. Valoarea economiilor realizate pe această cale se ridică la peste jumătate milion lei. Totodată în procesul de reparaţii se reintroduc piesele şi subansamblele de la utilajele casate. Am constituit o echipă specializată în recondiţionarea pieselor, coordonată de maistrul Constantin Catargiu.

— Concret, spre ce repere vă îndreptaţi atenţia ?

— La tractoare recondiţionăm fuzetele, axele planetare, axul cotit de la ridicătorul hidraulic, tiranţii laterali. Pe ansamblu, ca număr de repere, la tractoare se recondiţionează în jur de 30, la grape cu discuri 5, la semănătorile prăşitoare 19, iar la combinele autopropulsate peste 30. În această acţiune ne-am implicat cu multă responsabilitate pentru că beneficiarii sîntem în primul rînd noi, cei care avem zi de zi nevoie de ele. Specific S.M.A.-ului nostru este şi atelierul de turnătorie pentru piese din fontă, în cadrul căruia se execută repere, ca lagăre de la grapele cu discuri, vîrfurile de la patinele semănătorilor de păioase şi prăşitoare, şaiba şi capacele-lagăr de la combinele pentru furaje, bucşele ridicător-hidraulic, precum şi piese unicat care se toarnă la noi după modelul dat. Într-un an se realizează în cadrul atelierului în jur de 220 tone piese turnate. Pentru bunul mers al lucrărilor, pentru operativitate şi calitate, am extins colaborarea cu bazele judeţene din ţară, precum şi cu întreprinderile mecanice de profil din Sibiu şi Tecuci.

— Mai sînt numai cîteva săptămîni pînă la declanşarea lucrărilor. Cum se prezintă la ora actuală baza tehnică în secţiile S.M.A. din subordine ?

— M-aş opri la secţia de la Costeşti. Aici au primit certificatul tehnic toate cele 6 semănători care au montate pe ele şi instalaţiile de fertilizat faţial, 8 discuri, 3 maşini de fertilizat, care la ora actuală sînt deja în brazdă, ajungîndu-se aproape de final şi la intervenţiile la cele 34 de tractoare din dotare.

Mai trebuie să menţionez că în toate secţiile se apropie de final învăţămîntul profesional, organizat în această iarnă pe trei cercuri (cultura mare, viticultură, legumicultură) unde sînt cuprinşi toţi mecanizatorii. De un real ajutor ne-au fost specialiştii din unităţile pe care le deservim. Pentru a realiza lucrări corespunzătoare nu este suficient numai un utilaj de performanţă, ci şi cunoaşterea în detaliu a structurii terenului, a soiurilor de sămînţă, a amplasării culturilor. Încă un argument că apropiata campanie va sta sub semnul cert al operativităţii şi calităţii.

azi

INFORMAŢII·NOTE·ŞAH·FILATELIE·UMOR
INSEMNĂRI·MUZICĂ·JOCURI·EPIGRAME

Pe cîţiva quadraţi

● Încă din prima decadă a anului, tinerii judeţului Cluj s-au aflat cuprinşi în efortul de a realiza peste plan o producţie de 350 mii lei ● La circa trei sferturi de milion lei se estimează valoarea acţiunii-record în producţie a celor 7 200 de tineri din 15 unităţi mureşene ● Acţiuni de muncă patriotică şi în municipiul Ploieşti, unde încă din primele zile ale anului au participat 1 400 tineri ● La Întreprinderea „Vulcan" din Bucureşti a fost reluată acţiunea „Contul colector de economii" ● Acţiuni de muncă în sprijinul producţiei în vederea depăşirii planului susţin şi tinerii ieşeni. Pentru început de an s-au înscris la asemenea acţiuni aproape 8 mii de tineri din 8 unităţi economice.

Caligrafii de buzunar

SATUL ÎN IARNĂ

Îmi place să privesc cum ninge peste satul acela dintre munţi. Zăpada pare o cortină albă coborînd încet, cu faldurile ei odihnitoare şi dense. Fulgii cad peste tot, pe acoperişuri, pe străzi, pe crengile pomilor, pe coline, peste ogoarele care par nişte nesfîrşite dreptunghiuri de vată. E nemaipomenit cînd ninge. Totul devine mai liniştit şi mai tainic, lumina are o puritate neobişnuită, mişcările oamenilor capătă o limpezime de cristal. Cînd ninge îmi place să ascult cîntecul focului, să urmăresc dansul roşietic al flăcărilor.

Dacă te plimbi pe străzi te afli dintr-odată într-o lume mirifică. Zăpada atîrnînd pe crengile copacilor străluceşte ca o podoabă de argint, porţile par incrustate în alabastru, ferestrele ca parcă frumoase gulere de hermină. Şi sunetele sînt parcă mai pure, şi cuvintele. Şi zgomotele. E de fapt acea viaţă neîntreruptă a satului, acea energie nesfîrşită care pulsează de dimineaţa pînă seara ; adăpatul vitelor, pregătirea furajelor, tăiatul lemnelor, toate acele treburi casnice şi meşteşugăreşti, toată acea industrie rurală care fac dintr-un sat în iarnă, inconjurat de munţi, o colectivitate activă, aureolată neîntrerupt de blazonul muncii.

GABRIEL G. FLOREA

Foto-album

Prin parcurile oraşului a trecut un fior de primăvară...

SCHIMB DE EXPERIENŢĂ

Timp de trei zile, 50 de tineri utecişti de la Şcoala interjudeţeană de partid Bacău s-au aflat într-un schimb de experienţă în judeţul Suceava. Cu acest prilej ei au vizitat I.M.U. Suceava, I.P.L. şi F.C.M.P.M. Rădăuţi. Întreprinderea de covoare şi secţia de confecţii tricotaje „Zimbrul" din Siret. Staţiunea de cercetare şi producţie pomicolă Fălticeni şi Complexul pentru creşterea şi îngrăşarea tineretului taurin Spătăreşti, purtînd discuţii cu cadrele de conducere şi utecişti din aceste unităţi pe diverse teme, ca: „Forme şi modalităţi folosite de către organizaţiile U.T.C. pentru realizarea sarcinilor de muncă patriotică", „Modul de organizare a adunărilor generale U.T.C.", „Căi şi metode utilizate de către organizaţiile U.T.C. în acţiunea de educare materialist-ştiinţifică a tineretului" şi altele. Dialogul purtat a prilejuit un util schimb de experienţă pe linia vieţii de organizaţie, a muncii politico-educative pentru mobilizarea tuturor tinerilor la îndeplinirea sarcinilor economice. **(Mircea Motrici).**

SEARĂ CULTURAL-DISTRACTIVĂ MODEL

Recent la Casa de cultură, a ştiinţei şi tehnicii pentru tineret din Buzău s-a desfăşurat o seară cultural-distractivă model, prezentată de organizatori participanţilor la instruirea secretarilor comitetelor comunale U.T.C. din judeţele Vaslui, Vrancea, Prahova şi Buzău, acţiune organizată de C.C. al U.T.C. în această localitate. Debutînd cu un spectacol de 50 minute, susţinut de formaţiile Casei tineretului, premiate în recenta ediţie a festivalului „Cîntarea României" (recitatori, formaţia de muzică uşoară, interpreţi folk, taraf, momente vesele) seara a continuat cu un program de dans, într-o organizare într-adevăr ireproşabilă. Proiecţii de diapozitive, concursurile ad-hoc şi jocurile distractive care au presărat întreaga seară, prezentarea succintă a evenimentelor artistice ale săptămînii, a ultimelor noutăţi editoriale, a materialelor cuprinse în „Suplimentul literar-artistic al Scînteii tineretului", lectura unor versuri de mari poeţi români şi universali, realizate de neobositul instructor principal Călin Gheţu au conturat o ambianţă într-adevăr instructivă şi reconfortantă, de care cei prezenţi îşi vor aminti mult timp cu plăcere, iniţiind în propriile programe de activitate, nu ne îndoim, astfel de momente, pentru tinerii din organizaţiile U.T.C. pe care le reprezintă. **(G. N.)**

MÎINI

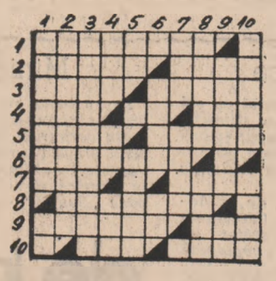

ORIZONTAL : 1) Îţi dă mîna (pl.) 2) Arătate cu degetul — Cu dare de mînă... în mare ! 3) Un diplomat pe... faţă — Îţi întinde mîna... 4) Daira ! — Prinse la cravată ! — Călare 5) Diminutiv feminin — Prins de braţ (pl.) 6) Îţi dau mîna 7) Rug — Luată la... scris 8) Cu o mînă roşie 9) Au dat mîna... (pl.) — E timp... 10) A şchiopăta din cauza piciorului — Cu o mînă plăcută !

VERTICAL : 1) Dă o mînă de ajutor — Notă... de mînă! 2) Îţi dau mîna... în judecată ! 3) Batem palma ? (pl) 4) Cuprins de ilaritate ! — Fruntaş — Serie completă 5) La mînuţe ! A da anunţuri 6) Îi dă mîna —... la nevoie ! 7) Face o gură urîtă — Categorie tematică 8) O valoare... de deget (pl.) — Oameni cu braţe de... 9) Domeniul mîinilor îndemînatice — Luate la braţ ! 10) Luaţi peste picior — Stringe mîna.

LAURIAN BUTURE
Bacău

Rubrică realizată de EUGEN MIHĂESCU

SPORT

AU FOST STABILITE GRUPELE TURNEULUI FINAL AL C. E. DE FOTBAL DIN FRANŢA

Marţi s-a efectuat la Paris tragerea la sorţi a grupelor turneului final al Campionatului european de fotbal, ce se va desfăşura în perioada 12—27 iunie în Franţa.

SELECŢIONATA ROMÂNIEI va juca în grupa a II-a cu sediul la **Strasbourg**, împreună cu echipele **R.F. Germania, Spaniei şi Portugaliei. REPREZENTATIVA ROMÂNIEI** va susţine prima partidă la 14 iunie la **St. Etienne** cu echipa **SPANIEI**, după care va juca la 17 iunie la **Lens** cu **R.F. GERMANIA** şi la 20 iunie la **Nantes** cu **PORTUGALIA.** În grupa I vor evolua formaţiile **Franţei, Danemarcei, Belgiei şi Iugoslaviei.** Primele două clasate din fiecare grupă se califică pentru semifinale, învingătoarele urmînd să dispute finala în ziua de 27 iunie la Paris. În afara capitalei Franţei alte şase oraşe vor găzdui meciurile turneului.

Dar iată programul complet al competiţiei : 12 iunie, **Paris :** Franţa — Danemarca, 13 iunie, **Lens :** Belgia — Iugoslavia, 14 iunie, **Strasbourg:** R.F. Germania — Portugalia şi la **St. Etienne: ROMÂNIA** — Spania ; 16 iunie, **Nantes :** Franţa — Belgia şi la **Lyon :** Danemarca — Iugoslavia ; 17 iunie, **Lens : ROMÂNIA** — R.F. Germania şi la **Marseille :** Portugalia — Spania ; 19 iunie, **St. Etienne:** Franţa — Iugoslavia şi la **Strasbourg:** Danemarca — Belgia ; 20 iunie, **Paris :** R.F. Germania — Spania şi la **Nantes : ROMÂNIA** — Portugalia.

Prima semifinală se va disputa la 23 iunie la Marseille, iar cea de-a doua la 24 iunie la Lyon.

COMPETIŢIA VALORILOR

Lucescu, Lung şi Cămătaru — despre turneul final

Întrebîndu-l pe **Mircea Lucescu**, înainte de a pleca la Paris, cu cine ar prefera să joace în grupă, el mi-a dat următorul răspuns : **„Turneul final din Franţa reuneşte cele mai bune opt echipe europene ale momentului. Din orice grupă vom face parte, viaţa este la fel de grea. În această fază n-au ajuns echipe slabe, uşor de învins. Aşa că-mi este aproape egal cu cine vom cădea în grupă. În orice caz, turneul grupează echipe cu diferite stiluri de joc care necesită o pregătire atentă, specială, în funcţie de fiecare adversar. Dificultatea creşte pentru că toate echipele, în afară, bineînţeles, de cea a Franţei, susţin partidele pe teren neutru, ceea ce presupune o pregătire tactică adecvată. Luînd în calcul datele obiective, noi plecăm la turneul final de pe poziţia echipei ce încearcă marea consacrare. Aşa cum s-au petrecut lucrurile şi în grupa preliminară. Dar nu ezit să spun că avem şanse mari să ne clasăm, indiferent cu cine vom fi în grupă, pe unul din primele două locuri şi să jucăm, deci, în semifinale. Acesta este obiectivul nostru".** În cadrul interviurilor cu tricolorii pe care le publicăm în serialul **„Totul despre fotbal"**, am pus şi o întrebare care se referă la şansele noastre în turneul final al C.E. de fotbal. Iată ce mi-a răspuns, spre exemplu, **Cămătaru**, recentul selecţionat în echipa Europei : **„Mai grele meciuri decît în preliminarii nu putem să avem. Fireşte, orice adversar în turneul final e dificil. Dar noi avem experienţă. Mi-ar place să cădem în grupă cu Portugalia, ca să ne luăm revanşa pentru Benfica !".** O dorinţă i s-a îndeplinit lui Cămătaru. Iată şi răspunsul portarului Lung : **„Sînt, din fire, un om optimist ! Echipele din turneu sînt de valori cam egale, dar România se poate clasa, în final, între primele patru mari echipe din Europa !".**

Cam aşa stau, de fapt, lucrurile ! Sînt, într-adevăr, echipe de forţe sensibil egale, deci şi rezultatele — imprevizibile. În ce ne priveşte, considerăm că a doua grupă este mai puternică, fie şi numai prin prezenţa echipei R. F. Germania, deţinătoarea titlului european şi semifinalistă la C.M. din Spania. În creştere valorică se află şi fotbalul portughez şi spaniol. Dar ceea ce va decide urcarea treptelor ierarhiei continentale va fi pregătirea exigentă, la cel mai înalt nivel. Aflăm, însă, că preşedinţii federaţiilor naţionale de fotbal şi selecţionerii aflaţi la Paris, cu prilejul tragerii la sorţi, au pus pe masa organizatorilor turneului, trei dorinţe care vizează modificarea regulamentului de desfăşurare a turneului final. Iată-le, aşa cum ne-au parvenit, prin A.F.P. : a) reducerea numărului de jucători de la 22 la 20 şi prezenţa a 9 rezerve pe bancă la fiecare meci. Este, de fapt, sistemul pe care F.I.F.A. l-a adoptat la 7 decembrie la Zürich pentru C.M. din Mexic '86 ; b) antrenorii doresc ca pentru semifinale, în caz de egalitate, să se joace prelungiri, nu să se recurgă direct la lovituri de la 11 m, cum era stipulat în regulament, iar dacă egalitatea persistă să se procedeze la executarea loviturilor ; c) preşedinţii şi directorii tehnici solicită organizatorilor să se anuleze sancţiunile (cartonaşele) primite de jucători în preliminarii, în acest fel toate echipele pornind, în concurs, de pe picior de egalitate ca şi echipa gazdă, care nu a participat la preliminarii. Dealtfel, Comitetul executiv al U.E.F.A. a promis că va examina aceste propuneri de urgenţă, adică imediat după operaţiunea tragerii la sorţi, venind în întîmpinarea acestor solicitări, ce, după opinia noastră, sînt pe deplin justificate.

Alea jacta est ! De-acum începe studierea adversarilor, pregătirea loturilor, bursa pronosticurilor îşi intră în drepturi şi, concomitent cu aceasta, se vor face obişnuitele speculaţii. Noi nu vom înceta de a ne informa cititorii într-o rubrică specială despre pregătirea tricolorilor, a celorlalte echipe angajate în marea confruntare fotbalistică a anului şi... continentului.

V. CĂBULEA

DECLARAŢIILE ANTRENORILOR DUPĂ TRAGEREA LA SORŢI

După tragerea la sorţi de la Paris, antrenorii celor opt reprezentative care vor participa la turneul final al Campionatului european de fotbal au declarat următoarele:

MICHEL HIDALGO (Franţa): „N-am fost favorizaţi de această tragere la sorţi, dar asta este, va trebui să acţionăm în consecinţă. Vor fi meciuri pasionante. Ne cunoaştem bine adversarii. Evident, Belgia este formaţia cea mai dificilă, pentru că ne-a pus mari probleme şi în alte competiţii".

TODOR VESELINOVICI (Iugoslavia): „Cred că în grupa noastră sînt două favorite: Franţa şi Belgia. Va fi dificil pentru noi".

SEPP PIONTEK (Danemarca) : „Francezii să fie preveniţi : vom juca pe „Parc des Princes", pentru a învinge echipa lui Michel Hidalgo. Toate formaţiile sînt puternice, un lucru normal la acest nivel. După părerea mea, Franţa este favorita acestui campionat european".

MIGUEL MUNOZ (Spania): „N-aveam nici o preferinţă înaintea tragerii la sorţi. Dealtfel, se poate constata că ambele grupe sînt extrem de echilibrate. Cred că nu există nici un favorit".

GUY THYS (Belgia): „Avem o grupă foarte echilibrată. Totul este deci, posibil".

MIRCEA LUCESCU (România): „Tragerea la sorţi a desemnat două grupe destul de diferite. Prima va fi probabil mai spectaculoasă, dacă ţinem cont de formaţiile din care este alcătuită. A doua serie, în care se găseşte România, va oferi un duel între fotbalul latin şi R. F. Germania, care este favorită".

FERNANDO CABRITA (Portugalia): „În grupa noastră nu există favorită. Nici chiar R. F. Germania. Sîntem pur şi simplu patru echipe pentru două locuri. În ce priveşte Portugalia, vom încerca să ne valorificăm resursele fotbalului nostru, care n-a mai fost la o asemenea sărbătoare de aproape 20 de ani".

JUPP DERWALL (R.F. Germania): „Nu este o tragere la sorţi rea pentru noi. Spunînd aceasta, trebuie să adaug că nu avem voie să ratăm, mai ales, primul meci, care este întotdeauna important".

Turneul internaţional de şah de la Jaice

Turneul internaţional feminin de şah de la Jaice (Iugoslavia) a continuat cu runda a treia, în care marea maestră română Margareta Mureşan a învins-o, într-o frumoasă partidă de atac, pe Amalia Pihailici (Iugoslavia). Dana Nuţu a remizat cu Suzana Maksimovici (Iugoslavia), rezultatul de egalitate fiind consemnat şi în partidele Hana Erenska — Nona Gaprindaşvili şi Maria Petrovici — Zsuzsa Veröczy. Graczina Szmacinska a cîştigat la Zorica Nikolin, iar partidele Nana Alexandria — Vlasta Macek şi Gordana Markovici — Gisele Fischdick s-au întrerupt.

În clasament conduc Nona Gaprindaşvili (U.R.S.S.) şi Hana Erenska (Polonia) — cu cîte 2,5 puncte, urmate de Nana Aleksandria (U.R.S.S.) — 2 puncte (1), Margareta Mureşan (România), Zsuzsa Veröczy (Ungaria) — cu cîte 2 puncte, Dana Nuţu (România) — 1,5 puncte etc.

Turneul feminin de şah de la Călimăneşti

În runda a 3-a a turneului internaţional feminin de şah de la Călimăneşti, Mariana Ioniţă Bădici a cîştigat cu piesele negre la Nadejda Mitescu, Iudita Kantor Chiricuţă la Maria Nemet (Ungaria), Rodica Reicher a învins-o pe Cristina Bădulescu, în timp ce partidele Smaranda Boicu — Margareta Perevoznic, Suzana Makai — Utte Spaete şi Gertrude Baumstark — Eugenia Ghindă s-au încheiat remiză. În clasament conduce Mariana Bădici Ioniţă cu 2,5 puncte, urmată de Ghindă, Baumstark, Makai şi Boicu — 2 puncte fiecare.

Glasul unanim al popoarelor: să fie înlăturată primejdia nucleară!

Agenţiile internaţionale de presă consemnează, fără încetare, şi în aceste zile de început ale anului 1984, noi manifestaţii pentru pace şi dezarmare, desfăşurate pe toate meridianele globului. Conştiente de imensul pericol care ameninţă pacea lumii, zeci de mii de oameni îşi exprimă protestul faţă de escaladarea nebunească a cursei înarmărilor nucleare. Tineri şi vîrstnici, persoane de diferite convingeri politice şi filozofice participă la impresionante demonstraţii în sprijinul apărării dreptului fundamental la viaţă cu speranţa că, în cele din urmă, raţiunea va triumfa

● „Forţele nucleare americane şi capacitatea lor" — un studiu ce contribuie la mai buna informare a opiniei publice din S.U.A.

WASHINGTON 10 (Agerpres). — Potrivit unui studiu elaborat de Institutul american cu caracter privat „Natural Resources Defense Council", citat de agenţia France Presse, arsenalul atomic al Statelor Unite ale Americii este compus, în prezent, din 26 000 de arme nucleare, de toate tipurile — S.U.A. continuînd cu toate acestea să producă în fiecare an alte 2 000 de noi încărcături nucleare. Documentul precizează că armele nucleare americane sînt amplasate în 200 de puncte din S.U.A., precum şi în alte nouă ţări.

Studiul, care poartă titlul „Forţele nucleare americane şi capacitatea lor", reprezintă prima lucrare a Institutului menţionat dintr-o serie de opt volume publicate sub genericul „Producţia şi amploarea armelor nucleare în întreaga lume". În document se menţionează, între altele, că S.U.A. dispun de 25 de modele diferite de încărcături nucleare, între care opt tipuri de rachete intercontinentale („Minuteman", „Trident" ş.a.) nouă sisteme de arme cu rază mică de acţiune („Pershing-1" şi obuzele de artilerie nucleare de 155 mm), cinci tipuri de bombe nucleare, două modele de mine nucleare şi unul de rachete sol-aer.

Documentul — care, potrivit agenţiei France Presse, „are la bază o documentaţie remarcabilă şi este ilustrat cu numeroase fotografii" — apreciază că puterea totală a forţelor nucleare americane reprezintă echivalentul a 8—11 miliarde de tone TNT. Încărcătura nucleară cea mai puternică din acest arsenal o reprezintă bomba de 9 megatone, care poate fi lansată de la bordul bombardierelor strategice „B-52" şi echivalează cu puterea a aproximativ 1 000 de bombe nucleare de tipul celei detonate la Hiroshima în 1945.

An de an — arată autorii studiului — armele nucleare americane sînt miniaturizate şi dobîndesc un plus de precizie, deci de putere distructivă. Arsenalul nuclear american va continua să crească pentru a ajunge, conform proiectelor, la circa 29 000 de încărcături în 1990.

Cu toate că publicarea documentului a produs — după cum scrie agenţia citată — nemulţumirea cercurilor oficiale americane, care au invocat „motive de securitate naţională", observatorii de la Washington consideră că apariţia acestui studiu va contribui la mai buna informare a opiniei publice americane şi internaţionale asupra uriaşelor mijloace de distrugere nucleare acumulate astăzi în lume, asupra caracterului aberant al cursei înarmărilor şi, în consecinţă, la creşterea gradului de conştientizare privind necesitatea orientării eforturilor guvernelor, ale popoarelor, în direcţia unicei alternative raţionale — dezarmarea şi, în primul rînd, dezarmarea nucleară.

● GRECIA: Chemare la activizarea luptei pentru pace

ATENA 10 (Agerpres). — Participanţii la mişcarea pentru pace din Salonic au adresat tuturor compatrioţilor chemarea de a activiza lupta pentru pace şi dezarmare. În declaraţia publicată în acest sens se subliniază pericolul pe care îl prezintă amplasarea de noi rachete nucleare în Europa şi necesitatea de a se crea în Balcani şi în alte regiuni europene zone denuclearizate.

● NU armelor nucleare în Portugalia

LISABONA 10 (Agerpres). — Mişcarea „Nu armelor nucleare în Portugalia", a dat publicităţii o declaraţie în care se subliniază că ţara poate fi în mod real ferită de un cataclism nuclear numai în cazul proclamării întregii peninsule iberice drept zonă denuclearizată. În declaraţie se arată că orice iniţiative în acest scop sînt binevenite şi corespund intereselor poporului portughez.

Demonstraţie a tinerilor vest-germani în favoarea dezarmării, a conlucrării paşnice între popoare

DE PESTE HOTARE

STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII

ORIENTUL MIJLOCIU

● Declaraţie a secretarului general al O.N.U. în faţa membrilor Comitetului pentru exercitarea drepturilor inalienabile ale poporului palestinian ● Schimburi sporadice de focuri la Beirut

NEW YORK 10 (Agerpres). — Într-o declaraţie făcută la New York, în faţa membrilor Comitetului pentru exercitarea drepturilor inalienabile ale poporului palestinian, secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, a arătat că recentele evenimente din Liban au relevat cu putere că negocierile în vederea unei reglementări atotcuprinzătoare a problemei palestiniene „rămîn de o importanţă vitală". El a apreciat că Organizaţia Naţiunilor Unite oferă un cadru adecvat pentru desfăşurarea tratativelor în vederea soluţionării chestiunii palestiniene. „Naţiunile Unite — a spus Perez de Cuellar — pot oferi un cadru şi pot stimula un proces de negocieri în care toate părţile, inclusiv Organizaţia pentru Eliberarea Palestinei, să-şi poată reconcilia diferentele de vederi la masa tratativelor".

În cadrul primei şedinţe din acest an a Comitetului pentru exercitarea drepturilor inalienabile ale poporului palestinian, ambasadorul senegalez, Massamba Sarre, a fost reales în funcţia de preşedinte al acestui organism. El a declarat că lucrările din acest an ale comitetului se vor concentra în special asupra pregătirii unei conferinţe internaţionale pentru reglementarea problemelor din Orientul Mijlociu, a cărei convocare a fost cerută printr-o rezoluţie adoptată de Adunarea Generală a O.N.U. la cea de-a 38-a sesiune a sa.

Observatorul permanent al O.E.P. la O.N.U., Zehdi Labib Terzi, a exprimat, în discursul său, speranţa că, prin convocarea conferinţei internaţionale privind Orientul Mijlociu, se va crea posibilitatea de a se ajunge la o reglementare paşnică a conflictului din zonă.

BEIRUT 10 (Agerpres). — Schimburi sporadice de focuri au fost semnalate în cursul zilei de marţi între unităţi ale armatei libaneze şi miliţiile druze, în zonele muntoase situate la est şi sud de Beirut, transmit agenţiile internaţionale de presă. Nu s-au înregistrat victime.

Luni seara, în cursul unui atac cu arme automate şi rachete lansat împotriva unui post de observaţie al Cartierului general al contingentului francez din cadrul Forţei multinaţionale, un paraşutist francez a fost ucis, în timp ce altul a fost rănit.

Alegerile generale anticipate din Danemarca

COPENHAGA 10 (Agerpres) — Aproximativ 3,8 milioane de alegători danezi au fost chemaţi marţi la urne pentru a-i desemna pe cei 179 de deputaţi în Folketing (parlamentul unicameral al ţării). Acest scrutin — cel de-al şaptelea organizat înainte de termen în cursul ultimilor 13 ani — a devenit necesar ca urmare a respingerii de către forul legislativ a proiectului de buget pentru anul în curs, prezentat de guvernul de coaliţie de centru-dreapta, condus de premierul Poul Schlueter.

Cele 179 de mandate de deputaţi sînt disputate de 13 partide şi mişcări politice, dintre care nouă au fost reprezentate în parlamentul trecut. Pentru a putea obţine un mandat, trebuie îndeplinită însă condiţia cîştigării a cel puţin 2 la sută din voturile exprimate. Se consideră că cele mai multe voturi vor fi acordate partidelor conservator, condus de premierul demisionar, şi social-democrat, al fostului premier Anker Joergensen. Ultimele anticipări ale observatorilor politici de la Copenhaga nu acordau şanse pentru o majoritate absolută nici uneia dintre aceste formaţiuni.

Primele rezultate sînt aşteptate în cursul zilei de miercuri.

Cu privire la eliberarea Europei de arma chimică

Pentru promovarea iniţiativei conţinute în Declaraţia politică adoptată la Praga, la 5 ianuarie 1983, la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varşovia privind eliberarea Europei de arma chimică şi potrivit înţelegerii intervenite între statele participante la Tratatul de la Varşovia, M.A.E. al U.R.S.S. a înmînat, la 10 ianuarie 1984, reprezentanţilor diplomatici la Moscova ai statelor membre ale N.A.T.O. — Belgia, Canada, Danemarca, Republica Elenă, Franţa, R.F. Germania, Islanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Norvegia, Olanda, Republica Portugheză, Spania, Statele Unite ale Americii, Turcia — un Aide Mémoire şi propunerea de a se organiza în 1984 o întîlnire a reprezentanţilor împuterniciţi pentru un schimb preliminar de păreri în această problemă.

PROPUNEREA
statelor participante la Tratatul de la Varşovia
către statele membre ale N. A. T. O.
în problema eliberării Europei de arma chimică

Statele participante la Tratatul de la Varşovia consideră că prezenţa armei chimice pe teritoriul dens populat al Europei reprezintă o mare primejdie pentru toate statele şi popoarele europene. Folosirea substanţelor toxice în condiţiile Europei ar avea urmări deosebit de grave pentru locuitorii paşnici, ar duce la infectarea unor mari teritorii. Potrivit unor aprecieri, în cazul unui conflict cu folosirea armei chimice raportul între numărul celor ucişi în rîndul militarilor şi al persoanelor civile ar putea să reprezinte unul la douăzeci.

În condiţiile actualei înăspriri a situaţiei internaţionale, sporeşte pericolul folosirii armei chimice, în primul rînd în Europa.

Înlăturarea radicală a ameninţării chimice la adresa statelor şi popoarelor Europei, ca şi în alte regiuni ale lumii, poate fi asigurată pe calea interzicerii armei chimice şi lichidării stocurilor ei la scară mondială. Spre realizarea acestui ţel principal al ţărilor socialiste sînt îndreptate propunerile concrete, realiste pe care le-au făcut în Comitetul de dezarmare de la Geneva, făcînd eforturi insistente şi consecvente pentru elaborarea unei convenţii internaţionale corespunzătoare.

Totodată, pînă la rezolvarea acestei sarcini cu caracter global şi în scopul de a contribui la realizarea ei, pot şi trebuie făcuţi anumiţi paşi paraleli în cadrul continentului european. Aceasta ar permite să se reducă substanţial riscul de război chimic în Europa şi, deci, în întreaga lume, reprezentînd începutul reducerii arsenalelor de arme chimice. Asemenea paşi sînt foarte necesari şi pe planul evitării posibilităţilor sporirii în Europa a armei chimice, nepermiterii unui ciclu periculos al cursei înarmărilor chimice.

Măsurile parţiale cu caracter regional de limitare, reducere şi lichidare a mijloacelor chimice s-ar referi, în comparaţie cu măsurile cu caracter global, la un număr mai mic de state şi ar fi mai simplu de pus de acord şi de transpus în viaţă. În acelaşi timp, aceste măsuri regionale, care ar duce la înlăturarea unei întregi categorii de arme de distrugere în masă, ar întări, fără îndoială, securitatea europeană, ar permite slăbirea ameninţării militare, consolidarea încrederii reciproce, însănătoşirea atmosferei politice generale. Mai mult, transpunerea în viaţă a unor asemenea măsuri parţiale ar contribui la eforturile făcute pe plan mondial — la accelerarea încheierii unei convenţii de interzicere a armei chimice, ceea ce rămîne ţelul final al statelor participante la Tratatul de la Varşovia. Ea ar stimula adoptarea unor măsuri similare şi pe alte continente. Realizarea în totalitate a ideii eliberării Europei de arma chimică care s-ar referi la teritoriile tuturor statelor participante la Tratatul de la Varşovia trebuie să prevadă şi extinderea viitoarelor măsuri asupra părţilor corespunzătoare ale teritoriilor ţărilor membre ale N.A.T.O.

Măsurile practice de realizare a iniţiativei statelor participante la Tratatul de la Varşovia privind eliberarea Europei de arma chimică — cu luarea în considerare a tuturor factorilor şi circumstanţelor — este potrivit să se realizeze consecvent, pas cu pas.

Obligaţiile statelor în raport cu teritoriul liber de arma chimică în Europa, prevăzut de înţelegere, ar putea cuprinde, spre exemplu, declaraţii privind existenţa sau lipsa armei chimice pe acest teritoriu, inadmisibilitatea amplasării armei chimice acolo unde nu există în prezent, îngheţarea acestei arme, scoaterea sau distrugerea stocurilor existente de arme chimice, renunţarea la producerea, obţinerea, importul şi predarea către statele aflate în limitele teritoriului respectiv. Obligaţiile asumate trebuie să asigure efectiv că pe teritoriul prevăzut de înţelegere nu există arma chimică.

În examinarea problemelor practice legate de eliberarea Europei de arma chimică, se poate dovedi utilă experienţa acumulată în cursul negocierilor care se duc în Comitetul de dezarmare de la Geneva în legătură cu interzicerea atotcuprinzătoare a armei chimice. Totodată, nu ar fi de dorit să se preia problemele tehnice complexe care fac obiectul acestor negocieri.

La elaborarea înţelegerii privind eliberarea Europei de arma chimică, statele interesate pot conveni, după necesitate, forme adecvate reciproc acceptabile de control, care să asigure îndeplinirea efectivă, de către toţi participanţii la înţelegerea privind crearea zonei, a obligaţiilor asumate.

Statutul zonei, liberă de armă chimică, trebuie respectat în mod corespunzător. Ar fi oportun să se prevadă ca statelor ale căror teritorii intră sub incidenţa unei astfel de înţelegeri, să li se acorde garanţii corespunzătoare, în concordanţă cu Protocolul de la Geneva din 1925 privind interzicerea folosirii în caz de război a gazelor asfixiante, toxice sau alte asemenea gaze şi a mijloacelor bacteriologice, precum şi cu alte instrumente juridice internaţionale ce vor fi adoptate.

Înţelegerea menţionată ar putea avea forma unui document cu forţă juridică obligatorie, ca de exemplu acord, tratat, convenţie, a unei declaraţii multilaterale, corespunzătoare, sau a mai multor declaraţii unilaterale. Se înţelege că, pentru forma înţelegerii, ar avea, desigur, importanţă conţinutul acestea. O declaraţie politică ar permite depăşirea unor probleme complexe cu caracter tehnic.

Pentru realizarea unui schimb preliminar de păreri cu ţările membre ale N.A.T.O. şi alte state europene interesate în problema eliberării Europei de arma chimică, statele participante la Tratatul de la Varşovia consideră oportun să se organizeze în 1984 o întîlnire a reprezentanţilor împuterniciţi.

În cursul acestei întîlniri s-ar putea conveni diferite aspecte cu caracter practic, inclusiv problema forumului adecvat pentru viitoarele convorbiri în problema menţionată.

bloc-notes

„Austeritatea" munţilor de arme

Se constată, la acest început de an, în fluxul de informaţii al marilor agenţii occidentale de presă, o adevărată „inflaţie" de ştiri vestind fiecare noi programe de austeritate, falimente în lanţ, spectaculoase creşteri de preţuri, noi şi noi eşaloane de şomeri. Graniţa dintre ani n-a putut opri trecerea în 1984 a spinoaselor probleme economice şi sociale, iar relansarea timidă anunţată pentru următoarele luni în una sau două ţări este departe de a colora în roz previziunile pentru viitorul apropiat. Criza economică nu-i iartă, după cum s-a văzut şi după cum se vede, nici pe cei situaţi în „emisfera avută" a planetei. Perioada boom-ului economic a trecut de mult, acum e vremea stringerii curelei. Numai că, din păcate, această neplăcută operaţie e rezervată celor mulţi, categoriilor sociale defavorizate. Tinerii nu sînt nici ei feriţi de uraganele şi seismele din economia capitalistă. Ba dispotrivă, în lumea banului atotputernic, ei sînt una dintre cele mai vulnerabile categorii sociale, ei sînt cei dintîi care au de suferit de pe urma amputării drastice a programelor cu destinaţie socială, a închiderii fabricilor, a creşterii substanţiale a costului vieţii.

Blocarea participării tinerei generaţii occidentale la viaţa societăţii — privarea sa de dreptul la decizie, chiar în probleme care o vizează direct, sau de dreptul fundamental la muncă, înscris în toate constituţiile, dar toţ mai puţin respectat astăzi — este, aşa cum apreciază numeroşi experţi în materie, o veritabilă „bombă cu efect întîrziat". O bombă pe care, în absenţa unor transformări profunde şi a unor programe concrete menite a ameliora situaţia tineretului, nu o vor putea dezamorsa nici chiar cei mai buni... genişti. Dar, o recunosc aceiaşi experţi, există chiar în limitele societăţii capitaliste rezerve pentru a asigura tinerei generaţii o perspectivă mai apropiată de interesele şi năzuinţele sale specifice. Şi pentru că tot am pomenit de genişti, de ce să nu spunem că reinvestirea uriaşelor fonduri din sectorul militar spre domenii ale creaţiei paşnice ar crea, fără îndoială, infinit mai multe locuri de muncă decît numără în prezent industria de armament. Reducerea cheltuielilor pentru înarmări ar permite adoptarea, nu a unor bugete de austeritate, ci a unor bugete generoase destinate acoperirii necesităţilor stringente de ordin economic, educaţional şi cultural. Dar cîte nu s-ar putea realiza, cîte visuri nu s-ar putea implini prin stoparea acestei nebuneşti cavalcade pe care o reprezintă competiţia militară actuală? Amorsarea unor negocieri serioase vizînd reducerea şi eliminarea în perspectivă a armelor nucleare aducătoare de moarte ar avea, drept consecinţă logică dezamorsarea unei situaţii care riscă, pe zi ce trece, să devină explozivă. Atît în planul vieţii sociale, cît şi într-un plan mai larg, dar de fundamentală însemnătate: al vieţii, ca viaţă. Ca existenţă în linişte şi pace, aşa cum şi-o doresc, luptînd şi sperînd, tinerii lumii întregi.

AUREL PERVA

PE SCURT

● PREŞEDINTELE GUVERNULUI SPANIOL, Felipe Gonzalez, va propune, la 31 ianuarie, în cadrul sesiunii Consiliului Europei (occidentale) convocarea unei conferinţe la nivel înalt a ţărilor membre care să examineze probleme legate de combaterea terorismului, informează agenţia France Presse, citînd cotidianul madrilen „El País".

Potrivit ziarului citat, Gonzalez va propune intensificarea eforturilor guvernelor ţărilor vest-europene în acţiunea de luptă împotriva terorismului, flagel care a cunoscut, anul trecut, o nouă recrudescenţă.

● DAUNELE provocate de recentul val de frig culturilor de citrice din statul american Florida se ridică la 500 milioane dolari, relatează agenţia Reuter citînd o declaraţie a guvernatorului acestui stat, Robert Graham. Se menţionează că aproximativ 40—50 la sută din plantaţiile de citrice au fost distruse fiind necesară o perioadă de aproximativ 5 ani pentru refacerea lor.

● ÎN pofida dorinţei exprimate de a trece de urgenţă la acţiune, miniştrii agriculturii din ţările membre ale Pieţei comune şi-au încheiat marţi, prima reuniune din acest an fără a ajunge la un acord asupra problemelor care dezbină pe „cei zece", relatează agenţiile France Presse şi Reuter, citînd declaraţii ale participanţilor.

În cadrul dezbaterilor, reprezentanţii Comisiei C.E.E. au avertizat că, în cazul în care nu se va ajunge la un acord, fondurile pentru politica agricolă comunitară actuală vor fi cu 10 la sută mai mari decît alocaţiile bugetare preconizate, ceea ce va determina declanşarea unei crize profunde a C.E.E.

● MINIŞTRII DE EXTERNE ai ţărilor membre ale Comisiei Oceanului Indian — Madagascar, Mauritius şi Seychelles —, întruniţi într-o reuniune la Victoria, au semnat marţi un acord general de cooperare între cele trei state. Documentul prevede întărirea cooperării dintre ţările semnatare, prin mijloace cît mai cuprinzătoare şi concrete, în domeniile cele mai diverse.

Comisia Oceanului Indian a fost creată în 1982, avînd ca obiective coordonarea politicii economice şi dezvoltarea cooperării şi unităţii dintre ţările situate în bazinul Oceanului Indian. Cele trei state membre se pronunţă pentru demilitarizarea Oceanului Indian. După cum s-a făcut cunoscut, la activitatea acestei organizaţii regionale vor fi invitate în viitor, ca observatori, şi alte state din regiune.

Secretarul general al O.N.U. despre dificultăţile economice ale statelor africane

NAŢIUNILE UNITE 10 (Agerpres). — Într-o declaraţie făcută la New York, înaintea turneului pe care urmează să-l efectueze, la sfîrşitul acestei săptămîni, pe continentul african, secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, s-a referit pe larg la marile dificultăţi economice cu care sînt confruntate statele în curs de dezvoltare, îndeosebi cele din Africa mai ales din cauza decalajelor ce le separă de ţările industrializate şi a efectelor crizei economice. El a abordat, în special, consecinţele grave pe care le au asupra economiilor ţărilor africane profundele perturbări din sistemul economic şi financiar internaţional, preţurile scăzute ale materiilor prime, termenii inechitabili din comerţul mondial şi povara datoriei externe ridicate şi a nivelului înalt al dobînzilor la împrumuturi.

Javier Perez de Cuellar a arătat că, potrivit datelor O.N.U., în perioada 1980—1982, statele africane au fost puternic afectate de diminuarea preţurilor la materiile prime — ce constituie unul din principalele lor produse vîndute pe piaţa externă —, precum şi de măsurile protecţioniste adoptate de unele state industrializate, care au determinat o reducere a volumului bunurilor manufacturate şi de altă natură exportate de ţările în curs de dezvoltare africane.

În discursul său, secretarul general al O.N.U. a relevat „nevoia presantă" de produse agroalimentare a ţărilor din Africa şi necesitatea ca O.N.U., instituţiile sale specializate, statele industrializate ale lumii să acorde o mai mare atenţie sprijinirii eforturilor de dezvoltare economică ale ţărilor sărace din Africa şi de pe alte continente.

AGENDA A.I.T.

Organizaţia Mondială a Sănătăţii — importante responsabilităţi în perspectiva Anului Internaţional al Tineretului

La înfăptuirea scopurilor şi obiectivelor Programului concret de măsuri şi activităţi ce urmează a fi întreprinse înainte şi în timpul Anului Internaţional al Tineretului o contribuţie importantă sînt chemate să aducă instituţiile specializate din sistemul Organizaţiei Naţiunilor Unite, în sfera lor de activitate. Între aceste organizaţii internaţionale un rol important revine Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii (O.M.S.). Indiscutabil, apărarea şi păstrarea sănătăţii constituie una dintre problemele majore pentru întreaga societate, cu semnificaţii deosebite pentru tînăra generaţie. Milioane de tineri, în special din zonele rurale şi peri-urbane ale lumii a treia şi din ţările dezvoltate nu dispun de condiţiile minime privind asistenţa medicală. Totodată, tînăra generaţie se confruntă cu o serie de probleme sociale cum sînt, de exemplu, lipsa de sprijin familial şi social, consumul de droguri şi de alcool, viaţă dezordonată ce au consecinţe deosebit de negative asupra sănătăţii. În unele state toxicomania a devenit atît de răspîndită în rîndurile tineretului încît constituie una dintre principalele forme de viaţă socială juvenilă. Şi, în acest context, relaţia dintre abuzul de droguri şi consumul de alcool pe de o parte şi criminalitate devine din ce în ce mai evidentă. Lor li se adaugă lipsa cunoştinţelor necesare pentru ca tinerii să-şi asume responsabilitatea propriei sănătăţi. Pornind de la asemenea considerente, Organizaţia Mondială a Sănătăţii întreprinde două activităţi prioritare vizînd promovarea obiectivelor A.I.T. şi anume promovarea programelor axate asupra nevoilor tinerilor, acordarea unui mai susţinut sprijin în înfăptuirea lor şi încurajarea ţărilor membre în executarea proiectelor antrenînd participarea tinerilor în materie de îngrijire primară a sănătăţii. Cea mai mare parte a activităţilor O.M.S. consacrate înfăptuirii obiectivelor A.I.T. sînt întreprinse în colaborare cu organizaţiile nonguvernamentale care sînt încurajate a lansa, la toate nivelurile iniţiative şi programe în favoarea tineretului şi cu participarea sa în domeniul sănătăţii. În această privinţă o documentaţie cuprinzînd date asupra tinerilor şi sănătatea urmează a fi publicată în anul 1984. Toate aceste activităţi ale organizaţiei se concentrează asupra unor domenii cum sînt populaţia, planificarea familiei şi iniţierea în igienă şi viaţă familială şi se desfăşoară în cadrul „Strategiei mondiale a sănătăţii pentru toţi de-acum şi pînă în anul 2000". O.M.S. realizează, de asemenea, studii pe ţări asupra participării tinerilor la îngrijirile sănătăţii primare şi la programele de acţiune relative la problemele sanitare ale tinerei generaţii. Între altele, un seminar asupra lucrărilor de cercetare necesare pentru programele de sănătate mentală a adolescenţilor va avea loc în anul 1984.

Activităţile de informare şi de promovare a obiectivelor A.I.T. vizează, în principal, producerea de către tineri de material de informare asupra sănătăţii care să fie utilizat de alţi tineri; difuzarea de informaţii în magazinul „Santé du Monde" şi în alte publicaţii ale organizaţiei consacrate tineretului; difuzarea de materiale de informare asupra abuzului de droguri, tutun şi alcool. În luna iunie a acestui an, O.M.S. intenţionează să creeze un grup de studii asupra „Strategiei mondiale a sănătăţii pentru toţi de acum şi pînă în anul 2000". Raportul acestui grup, care va examina problemele şi nevoile tinerei generaţii în materie de sănătate şi în domeniile conexe, va face obiectul dezbaterilor în cadrul Consiliului executiv al O.M.S. la cea de-a 38-a sesiune a Adunării Mondiale a Sănătăţii, în 1985. Organizaţia Mondială a Sănătăţii are în vedere stabilirea tineretului ca temă a Zilei mondiale a sănătăţii din anul 1985, iar numărul pe luna aprilie a aceluiaşi an al revistei „Sante du Monde" va fi consacrat tineretului.

Sînt numai cîteva activităţi prin realizarea cărora Organizaţia Mondială a Sănătăţii poate aduce o contribuţie deosebit de valoroasă la înfăptuirea scopurilor şi obiectivelor fundamentale ale Anului Internaţional al Tineretului şi prin aceasta la rezolvarea unei probleme importante a lumii contemporane, cea a tinerei generaţii, de pretutindeni. Desigur, soluţionarea complexelor probleme legate de sănătatea tinerei generaţii a lumii nu depinde numai de O.M.S. Sînt necesare programe concrete la nivel local, naţional şi internaţional. Şi mai presus de toate, e nevoie ca din lumea contemporană să dispară pentru totdeauna sărăcia, subdezvoltarea. O nouă ordine mondială, justă şi echitabilă, asigurarea progresului economic şi social al tuturor ţărilor ar crea condiţii optime pentru ca tînăra generaţie să crească şi să se formeze la adăpost de flagelul maladiilor, al suferinţelor generate de boli cărora li s-a descoperit de mult remediul. Şi nu în ultimă instanţă, reducerea cheltuielilor militare, canalizarea fondurilor astfel economisite spre sectoare ale activităţii paşnice — aşa cum în repetate rînduri a propus România — ar avea consecinţe dintre cele mai benefice şi în ceea ce priveşte ameliorarea condiţiilor de ocrotire a sănătăţii tinerilor de pretutindeni.

MIRCEA DUŢU

Din statisticile O.M.S.

● Statisticile O.M.S. arată că în prezent circa 1,5 miliarde de oameni — aproximativ 40 la sută din populaţia mondială — nu dispun de servicii medicale eficiente ● Aproximativ 3 miliarde de oameni trăiesc în ţări în care există doar un medic la peste 1 000 de locuitori ● Mai mult de 5 milioane de tineri din ţările în curs de dezvoltare mor ca urmare a lipsei vaccinurilor ● Difteria, tetanosul şi poliemielita provoacă anual decesul a peste 10 milioane de tineri ● Din 80 milioane de nou-născuţi într-un an aproximativ 5 milioane nu ajung la vîrsta de un an ● 25 la sută din copiii din Africa şi America Latină nu ating vîrsta de 5 ani

de toate

Furtuni arctice

Cercetătorii americani, împreună cu cei britanici, vor iniţia un studiu ştiinţific asupra furtunilor arctice, în scopul îmbunătăţirii sistemelor de avertizare a vaselor şi aeronavelor care circulă în regiunile polare.

Specialistul Melvyn Shapiro, de la Administraţia Naţională pentru Cercetarea Oceanelor şi Atmosferei, a arătat că furtunile arctice se formează şi evoluează foarte rapid, atingînd în cîteva ore viteze ale vîntului de peste 160 km pe oră şi producînd valuri şi vîrtejuri care sînt extrem de periculoase pentru navigaţia maritimă şi aeriană.

Inundaţii

Ploile musonice au provocat mari inundaţii în capitala Indoneziei. Numeroase străzi ale oraşului s-au transformat în adevărate fluvii, iar multe familii au trebuit să-şi părăsească casele. Ziarul „Jakarta Post" scrie că de pe urma inundaţiilor au avut de suferit toate cartierele oraşului. Pe străzi, între automobilele abandonate circulau bărci de salvare. Autorităţile au luat măsuri pentru ajutorarea sinistraţilor.

Miniautomobil

În actuala criză energetică, realizarea unui automobil care să consume cît mai puţin carburant la suta de kilometri este visul oricărui proiectant. Printre noutăţile apărute în ultimul timp în acest domeniu se numără şi ultima creaţie a firmei nipone „Suzuki" — miniautomobilul cu un loc şi un consum de numai 2 litri de benzină la 100 de km. Noul automobil are un motor de 50 cmc iar caroseria este confecţionată din mase plastice. El dispune de o cutie de transmisie automată şi este foarte uşor de condus.

Inventar

În cadrul unui proiect-pilot privind întocmirea unui inventar al masivelor forestiere atacate de maladii diverse, au fost efectuate fotografii din satelit asupra zonelor silvicole din Nauenheerse şi Paderborn (R.F.G.), acoperind o suprafaţă de 6 785 hectare păduri. Imaginile relevă pagubele aduse, între altele, de o maladie care afectează în special frunzele arborilor. Fotografiile-color sînt executate într-un sistem steroscopic, constînd în examinarea simultană a două imagini luate succesiv şi mărite de 10 ori.

Aparat pentru... trezirea şoferului

Chiar şi pentru un şofer experimentat călătoriile de noapte, singur la volan, sînt deosebit de obositoare şi periculoase: legănatul monoton pe o autostradă lungă predispune la somn. Pentru a veni în ajutorul şoferilor în asemenea cazuri, firma americană „Safex" a pus la punct un aparat pentru... trezirea şoferului. Este vorba despre o instalaţie electronică miniaturală care se ataşează pe pavilionul urechii şi care la înclinarea capului, caracteristică omului care doarme, emite un semnal sonor cu o putere de 86 decibeli. Semnalul îl trezeşte imediat pe şoferul imprudent.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poştale şi difuzorii din întreprinderi şi instituţii — Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O. Box 136—137, telex 11226 Bucureşti, str. 13 Decembrie nr. 3.

40 362